

FOAIA POPORULUI

PREȚUL ABONAMENTULUI:

Pe un an 4 cor. 40 bani.
Pe o jumătate de an 2 cor. 20 bani.
România, America și alte țări străine 11 cor. anual.
Abonamente se fac la „Tipografia Poporului“, Sibiu

Foaie politică

Apare în fiecare Duminică.

Telefon Nr. 146.

Adresa telegrafică: „Foaia Poporului“, Sibiu.

INSERATE:

să primesc la BIROUL ADMINISTRAȚIEI,
(Strada Măcelarilor Nr. 12.)

Un fir pețit prima-dată 14 bani, a doua-ora
12 bani, a treia-ora 10 bani.

Serbările Ligei.

Spre a-și desface măcar o parte din biletele încă nevândute ale Lotăriei, din produsul căreia Liga Culturală vrea să-și clădească localul propriu, merit să-i asigure și însemnate venituri pentru sporirea culturii românești de pretutindeni, se organizează mari serbări în Parcul Carol I din București, care vor ține de la 26 la 28 August st. v.

Astfel de serbări n'au însă numai acest scop. Celalalt l-ar putea arăta Ligei și afluența uriașe de lume din anul trecut, când Bucureștii au fost năvăliți, spre uimirea organizatorilor, de Români din toate ținuturile și de mii de mii din mijlocul țărănimii. Acești oameni nu căutau numai bărcile pe lacul Parcului, ori „distracțiile americane“ ori luminația și muzicile. Cei mai mulți — afară doar de mahalalele Bucureștilor — au cerut să se vorbească sufletului lor.

A fost încă un îndemn către „Olimpicele românești“)“, pe cari le cerea în 1906, a doua zi după marele succes românesc al Expoziției jubilară un colaborator al revistei „Sămănătorul“, susținut apoi de atâția alții. E vorba de sărbători anuale, cu caracter, am zice „amficionic“)“, la care să se adune Români din toate unghiurile, întrecându-se în frumusețea portului, în căldura cântărilor, în meșteșugul dansului (jocului), în deprinderea sporturilor sănătoase și în care să se prezinte, de pretutindeni, pentru premii poezii, bucăți de muzică, în care să se dea rost aspirațiilor, tot mai puternice, ale energiei naționale în vădita creștere biruitoare.

Cu ajutorul tuturor, Liga Culturală vrea să încerce. I-se pare, că acest lucru trebuie făcut, și se știe, că Statul nu-l poate face.

Așa fiind, cheamă din vreme orice bunăvoință și orice talent în sprijinul inițiativei sale și crede, că nici acum glasul ei nu va răsună în pustiu.

Nicolae Iorga

*) Grecii cei vechi aveau tot din patru în patru ani niște întruniri, numite *Jocurile olimpice*. La acestea veneau Grecii din toate țările locuite de ei, pentruca să asculte poezii frumoase, să vadă piese teatrale și jocuri gimnastice. Adunările acestea contribuiau foarte mult la unirea culturală între frații de același sânge.

**) Amfitrionii erau un fel de deputați la Grecii vechi.

Un memorandum.

Celece le spunem cetitorilor nostri, am mai avut și alte-ori prilejul să li-le arătăm. E vorba de nedreptatea strigătoare la cer, care și-a făcut culcușul de veacuri în nefericita noastră patrie. Nedreptatea aceasta e în timpul de față cu atât mai scârboasă, cu cât de când cu dualismul și introducerea constituțiunii, adică a dreptății pentru toți — pe hârtie, ea se săvârșește sub scutul unor legi, despre cari cei dela putere au neobrăzarea să spună, că sunt făcute pentru binele poporului.

De zeci de ani arătăm mai ales noi Românii prin gazetele noastre aceste fărădelegi, o mulțime de gazetari români au suferit temniță și pedepse grele pentru aceasta. Dar convingerea, că stările dela noi sunt putrede, a pătruns și în cercurile așa numite domnești ale poporului maghiar așa că acum avem prilejul fericit de-a constata, că în lupta noastră pentru dreptate am câștigat tovarăși chiar și acolo, unde nu ne-am fi așteptat.

Aceasta însă n'are să ne facă a crede, că biruința va fi dejă mâne a noastră sau chiar că noi, până acum unicii luptători pentru dreptate și egalitate adevărată între popoarele și clasele sociale din Ungaria, putem slăbi în luptă. E numai o zare, care abia licărește, dar care e nădejde să vină lumină adevărată numai dacă tot noi nu vom înceta un moment cu lupta pornită de mult, dacă lupta noastră va fi tot mai întesită și dacă jertfele, ce le aducem, vor fi tot mai mari și tot cu mai mare dragoste făcute.

În timpul mai nou s'a ridicat și din sânul poporului maghiar o ceată de oameni luminați, în frunte cu dl Iászy Oskar, cari văzând, că felul de guvernare a țării noastre nimicește și pe Maghiari, au început o luptă aprigă împotriva fărădelegilor. Anul acesta dl Iászy a publicat un memorandum adresat lumii culte din Europa și arătând cu cifre, că ceea ce se face la noi ruinează țara.

Din pământul cultivabil (care se poate lucra) al țării, 1945 de proprietari mari au preste șapte milioane 451 de mii 640 de hectare (un hectar=1 jugăr și trei pătrare ardelenesti), pe când la 1 milion 356 de mii 875 de proprietari mici (țărani) abia se vine ceva preste un hectar de pământ de cap! Ceeace e și mai rău, aproape jumătate din uriașa întindere a proprietarilor mari e fideicomis*) sau aparține

*) Iaca ce e fideicomisul! Conții și baronii cei bogați au printru porodițele lor mulți, cari știu numai să risipească averile strănse de mai de mult. Ca să împedecă aceasta, se declară moșii mari fideicomis, care nu poate fi vândut ni iodat, nici pentru datorii, ci poate fi moștenit numai de membri acelei familii.

bisericei catolice mai ales, așa că din proprietatea aceasta nu se poate vinde nimic proprietarilor mici, chiar când aceștia după o muncă plină de sudori de sânge și-ar fi economisit (cruțat) atâta, ca să poată cumpăra încă vr'un jugăr două de moșie. Dl Iászy dă și câteva pilde de astfel de fideicomisuri: familia Eszterházy are un fideicomis de 516 mii jugăre, fam. Schönborn unul de 241 de mii, Pálfi de 104 mii, Zichy de 66 mii jugăre și așa mai departe. Pe moșiile acestea uriașe sunt mii de jugăre lăsate numai pentruca „domni“ să poată vână, pe când alături de moșia pentru vânat, mii de țărani sunt peritori de foame sau iobăgiți — acum în veacul al 20-lea! — pe moșia grofcescă.

Urmarea acestei împărțiri nepotrivite a pământului e, că în Ungaria avem aproape șase milioane (6000 de mii) de oameni la țară (nu la orașe), cari nu sunt stăpâni nici pe o palmă de loc. Pe moșiile statului, oamenii guvernului țin ca în temniță mii și mii de lucrători agricoli (de câmp), mai ales slovaci, ruteni și români, pe cari îi „vând“ marilor proprietari să le ajute la recoltă (secerat etc.) cu prețuri de răs. Un fel de sclăvie, cum eră a Negrilor din America. Se'nțelege, că cu astfel de robi nici agricultura nu se poate face cum se cade, așa că țara noastră, odinioară grănarul Europei, a ajuns să importeze (aducă) bucate din străinătate (multe din România). Iar taxele vamale mari, puse pe importul de grâne la dorința proprietarilor mari au scumpit pâinea. Din această scumpire profită însă numai proprietarii mari, nu și țărani, căci pentru aceștia s'a scumpit pământul în mod nemaipomenit și țărani s'au înglodit în datorii.

Din cauza sărăciei și a neputinței de-a câștiga cele trebuincioase vieții de astăzi, au emigrat din Ungaria dela 1890 încoace cel puțin un milion și jumătate de oameni, cu toate că guvernele au luat uneori chiar măsuri barbare pentru a împedecă emigrarea, în loc însă să iee măsuri, cari să împedecă lipsa de pământ la țărani, guvernele au lucrat tot împotriva țărănilor. În cei treizeci de ani din urmă fideicomisurile au crescut dela aproape o jumătate milion la aproape 2 milioane și jumătate de jugăre, iar proprietățile bisericei catolice dela 1 milion și un pătrar la 2 milioane și jumătate. Urmarea se vede: tocmai în comitatele ungurești (adecă cu locuitori maghiari), unde sunt fideicomisurile, țărani maghiari stau mai rău, iar dintre ținuturile românești, nicăiri nu e mizeria mai mare, lipsă de cultură mai dureroasă, ca în comitatul Bihorului, unde, pe lângă Tisza, două episcopii catolice stăpânesc întinderi uriașe de pământ.

Pentruca să țină popoările sub jugul cel greu, guvernele înmulțesc an de an numărul funcționarilor. În anul 1904 erau 229 mii de funcționari, în 1911 erau deja 300 de mii! Dar și în privința plății acestora iasă ghiarale pisice grofeste, din sac. Pe când funcționarii mai mari, toți năpârca nemeșești sau slugi nemeșești, au plăți bune, cei mici și lucrătorii dela întreprinderile statului (căi ferate, moși și a.) — oameni din popor — primesc o plată, cu care nu pot nici trăi, nici muri. E destul să ne gândim numai la plata ticăloasă, pe care o primesc învățătorii dela școalele primare (la sate).

Pe când statul cheltuiește sute de milioane pentru lucruri, cari nu sunt neapărat trebuincioase, în Ungaria rămân și acum în veacul al 20-lea preste un milion de copii fără învățătură, căci nu sunt școale!

Stăpânirea nemeșască se resimte și la dări. Când s'a hotărât cheia (sistemul) dărilor, erau la stăpânire tot nemeșii și slugile lor. Aceștia și-au zis: cu toatecă în țara aceasta cei mai mulți oameni trăesc după venitul din pământ, iar meseriași și negustori sunt mai puțin, aceștia din urmă au un venit curat după munca lor de 1100 milioane, iar proprietarii mici și mari de pământ numai de 275 milioane. Prin urmare meseriași și negustorii trebuie să plătească darea cea mai multă. S'ar părea, că aceasta e în folosul nostru, al țărănilor. Doamne ferește! Darea cea mai mare după pământ o plătesc tot țărăni, cari toți împreună nu au nici 1 milion și jumătate jugăre, și nu cei 1945 de proprietari mari, cari au 7 milioane și jumătate de jugăre, pentrucă pe Pusta Ungariei de pildă țărănul plătește 10 până la 30 de coroane dare după un jugăr, pe când groful plătește numai 50 bani până 1 cor. 50 bani de jugăr!

Așa numita autonomie a comitatelor e o mare minciună, căci de fapt e o întocmire, în care se adăpostesc nemeșii, cari și-au mâncat (cu beții, femei, cărți) averea. Iar în comitatele locuite de naționalități, acești paraziti fac gălăgie, că ei au să mântuească „ideia de stat maghiar“ și asupresc pe Români și pe Slovaci fără milă. Ba introducându-se în administrație, la judecătorii și în școale limba maghiară, pe care poporul nu o pricepe, naționalită-

țile nemaghiare sunt și mai asuprite decât naționalitatea maghiară. În astfel de împrejurări nu e mirare, că naționalitățile abia de au vr'un funcționar superior, iar dintre cei 413 deputați din dieta Ungariei (fără cei 40 de Croați) abia sunt 8 deputați de-ai lor (români și slovaci).

Lucrătorii și păturile largi ale popoărilor nu au drept de vot, prin urmare nici influență politică. De aceea la noi nu e nici o siguranță cu privire la dreptul de întrunire, de-a înființa societăți (culturale și economice, căci de cele politice nici nu poate fi vorba în Ungaria mai rea decât Rusia).

Tot stăpânirea aceasta „domnească“ explică și înapoiata stare sanitară (a sănătății) a popoărilor. În Ungaria abia se vine la 3500 de suflete un medic.

Acestea sunt părțile principale ale memorandumului dlui Iászy. Ile vor deschide, credem, din nou ochii acelor ticăloși, cari și acum mai au îndrăzneala să se întovărășească cu hingherii popoărilor din patria noastră. Cei luminași, ceice se simt oameni, nu robi, vor ști ce să facă în viitor: cu furca vor alungă pe acel ticălos, nemeș ori slugă nemeșască de orice nație, care ar cuteză să le ceară votul la vre-o alegere. Iar celce se face coadă la topor, merită să fie tocat în cap.

Noua lege electorală. A trecut și adunarea dela Aiud, dela care se așteptă, că va vesti popoărilor amănuntele legii electorale. Dar nici prim-ministrul Lukács n'a spus mai mult, decât alții, așa că n'ar fi fost trebuință de atâta grămădire de jandarmi în Aiud, apoi pe la toate gările de teama să nu cumva să pătească ceva Lukács și coadele lui. Un alt deputat din partidul guvernamental, Hantosh și-a ținut darea de samă despre isprăvile ce le-a făcut partidul lui în dietă. Despre legea cea nouă electorală a spus, că toți alegătorii de acum vor avea drept de vot, apoi toți ceice au terminat vre-o școală secundară și-au împlinit 24 de ani, ceice au trecut prin cele șase clase ale școlii primare și au împlinit etatea de 30 ani, ceice știu ceti și scrie (fără să fi isprăvit școala primară), au etatea de 30 de ani și plătesc o dare anumită și pe urmă dintre analfabeți (fără

știință de carte) aceia, cari au cel puțin 10 jugăre de pământ sau plătesc o dare de cel puțin 20 coroane.

Luptă la toamnă. Foile guvernamentale publicaseră știrea, că la toamnă opoziția va fi liniștită. Justh a declarat însă, că nici nu s'au gândit măcar să înceteze lupta, ci din contră, la toamnă o vor continua cu și mai mare înverșunare.

Cei din opoziție mai spun, că nici nu e cu putință a se gândi la pace cu un guvern, care s'a purtat cu opoziția în Aiud (când cu adunarea, la care a fost prim-ministrul Lukács) într'un mod tot așa de îngrozitor ca și Românii când au ars în 1849 Aiudul.

Ne pare bine, că nu uită, ce facem noi Românii, când nu mai putem răbdă.

Ministrul de externe austriac la Sinaia. Duminecă a sosit în Sinaia ministrul austriac de externe, fiind oaspele Regelui Carol. Gazetele din Viena spun, că vizita aceasta e de cea mai mare însemnătate, dacă ne gândim la încercăturile din Turcia. Roma e socotită de marile Puteri din Tripla Alianță ca statul cel mai bine încheat din Sudostul Europei.

Ministrul Berchtold a adus Regelui și o scrisoare scrisă de mâna Impăratului nostru.

Ce dorește Principele nostru moștenitor? În legătură cu pertractările de împăcare între Cehi și Germani în Bohemia (Austria), gazeta „Kreuzzeitung“ din Berlin scrie un articol, în care spune, că Principele nostru moștenitor și cercurile înalte militare ale armatei noastre (nu honvezimea!) cer cu tărie dela toate guvernele împăcarea naționalităților din întreaga monarhie. Inceputul s'a făcut în Bohemia, apoi vor urmă celelalte provincii ale monarhiei, prin urmare și Ungaria.

Nici că se poate altfel. Într'o țară cu mai multe națiuni, cum e Austro-Ungaria, puterea de apărare se va putea dovedi numai dacă pe lângă datorii egale fiecare națiune va avea și drepturi egale. La noi în Ungaria majoritatea popoărilor e asuprită, ceeace trebuie să se schimbe, altminteri țara se face țandări!

Cu paloșul.

35

Roveste vitejască din vremea descălecatului Moldovei

de

Radu Rosetti.

(Urmare).

XVI.

Părintele Isaia arată lui Ștefan Stroici chipul în care a lucrat.

Tocmai atunci intră ucenicul Paisie aducând, pe o tablă de lemn, o ploscă, două ulcele de lut și un colac cald.

— Până ce va sosi ciasul prânzului și nepotul meu, zise călugărul, putem să stăm de vorbă. O ulcică de pelin vechiu și o bucată de colac proaspăt îți va da putere și răbdare. Apoi, umplând amândouă ulcele:

— În sănătatea Dumitale sufletească și trupească și în izbânda lucrării noastre, zise el ciocnind cu Ștefan.

După ieșirea ucenicului, călugărul începu să arăte lui Ștefan starea în care se aflau atât Moldova cât și țările megieșe, apoi îi destăinuă în chip amănunțit alcătuirea întregii mișcări.

— Făcusem cunoștința lui Bogdan, zise el, cu prilejul războiului purtat de Laț cu Tătarii, în Moldova; faima vitejilor Voievodului ajunsese de mult până la noi și în curând îmi putui da seamă de însușirile strălucite cu care era împodobită mintea lui.

Faptul că inima fiecăruia din noi era stăpânită de aceeași mândrie de neam; de acelaș dor de a-l dezrobi și de a lucra la mărirea lui ne apropie repede făcând să nască între noi o temeinică prietenie. După încetarea războiului, l-am urmat la Cuhnia unde am petrecut împreună mai multe săptămâni și atunci, în urma unor lungi și amănunțite chibzuinți, am hotărât să ne punem la lucru spre a răsturna pe Sas, a întruni într'o singură oblăduire pe toți Românii din această parte a munților spre

a ridică pe Bogdan în scaunul nouei Domnii.

La întoarcerea mea în țară, mi-am început lucrarea întâi în popor. Doi ani de zile de-arândul am mers din sat în sat, am auzit plângerile lui și am căutat să deștept în el dorința de mântuire. Haina ce o port depărta de mine ori-ce bănuială și-mi dădea prilejuri pentru a pătrunde în fundul inimii sătenilor. Când vorbeam cu obștea, îmi măsuram cuvintele cu îngrijire, astfel că, chiar dacă erau auzite de oamenii lui Sas, puteau să fie luate numai drept cuvinte de mângăere sufletească.

În sfaturile mele cu ei nu puteam atinge partea cea mai înaltă a scopurilor mele: dezrobirea neamului de sub domnia străină și întemeierea unei mari Domnii românești; ei n'ar fi înțeles o asemenea cugetare, s'ar fi spăriet de ea și s'ar fi depărtat de mine. Poporul nostru este îndrăzneț, el desprețuește viața căci viața pentru dânsul are aproape numai amărăciuni; fiind nepăsător de moarte, căci pri-

O alianță secretă între Austria și România? Gazetele rusești scriu, că între Austria și România s'ar fi încheiat o alianță secretă, care are drept scop, ca într'un războiu între Austria și Rusia, România să ajute cu armata ei Austriei și să drept răsplată să primească Basarabia răpită de la România. Rușii zic, că pentru aceasta ar fi venit ministrul de externe austriac Berchtold la Sinaia, la Regele Carol al României.

Nu e tocmai demult, decând un bărbat de stat rus, Durnovo, scria în gazetele rusești, că România ar face bine să se alieze cu Rusia, care ar ajuta-o să scape pe Românii din Transilvania și Ungaria de jugul guvernelor jidano-maghiare din Pesta.

Precum se vede, România noastră e pețită de toate părțile.

Rușii au început să strângă armată în Basarabia.

Cartea Englezului Scotus Viator (Seton Watson) despre fărâdelegile din Ungaria a fost tradusă și în limba germană, așa că tot mai mulți vor vedea, cum se guvernează în Ungaria. În cartea aceasta vrednicul englez arată, că maghiarimea prin barbaria ei față de popoarele slave își înstrăinează simpatiile Europei, ca și Turcii.

Ziarul unguresc *Világ*, la care scrie și dl Oszkár Lászy zice despre cartea aceasta: Noi nu vrem să ne apărăm față de oameni ca Scotus Viator cu tăgăduirea faptelor și cu vorbe șoviniste, ci voim să schimbăm sistemul. Ceeace se întâmplă în Croația nu e pricinuit de întreaga maghiarime, ci de o ceată mai mică (nemeșimea sprijinită de jidănimie și de „aristocrații” dela coada vacii. Red.), care are încă în mâinile ei puterea în stat.

O plângere dreaptă. Unii slujbași dela oficiile postale din Ungaria au neobrăzarea să trimită înapoi scrisori, pe a căror adresă numele comunei nu e spus în limba maghiară. Fiindcă posta e datoare să expedieze orice scrisoare, care arată un nume de comună obișnuit în popor, „Reuniunea pentru susținerea Germanilor din Ungaria” va face o pără cătră „Uniunea postală internațională” din Berna (Șvțera), de care se țin toate țările de pe pământ.

mejdiiile de tot felul în mijlocul cărora trăește l-au deprins cu dânsa din copilărie, o înfruntă cu ușurință pentru cel mai mic câștig, și chiar adesea numai dintr'un dor de vitejie. Lefegii (soldați pe plată, cum au Anglia și Statele-Unite din America) români furnică în oștile stăpânitorilor străini și pretutindeni se aduc numai laude strălucitei lor vitejii. Dar, despărțiți de veacuri în oblăduiri mici, vecinic supuși domniei străine, s'au deprins cu dânsa: gândul că neamul lor este mare la număr, că dacă el și-ar întruni puterile ar putea să fie de sine stătător, mândria de el, dorul de mărire și de fala lui le este străin, puțini sunt acei în stare să-l priceapă. Dacă Sas ar fi fost un stăpânitor drept și vrednic, poporul ar fi fost mulțumit de el și n'aș fi putut găsi nici o părghie pentru a-l ridica, n'aș fi putut avea nici o înriurare asupra lui. Dar lăcomia, jafurile și nedreptățile Voevodului sunt simțite de toți, ticăloșia ocărmuirii lui o stârnit în toate sufletele ură și dor de mântuire.

Regele Sârbiei și Viena. Regele Petru al Sârbiei își bate de mulți ani capul, ca să poată fi primit de Impăratul nostru. Anul acesta eră p'aci să-și vadă visul cu ochii, dar lucrul a rămas iară baltă. În Viena nu vreau să-l primească, pentru că în Sârbia au fost iară demonstrațiuni contra Austriei. Demonstrațiunile acestea le fac Sârbii hărășiți de Rusia și uneori chiar de cei din — Pesta.

Schimbări în Croația. Deodată cu prim-ministrul Lukács a fost în Viena la Impăratul și sluga șovinismului maghiar, Cuvay. E vorba, ca în Croația să înceteze stările nelegiuite, căci cei în drept s'au conșinș, că cu asuprirea nu se poate face nimic. Așa că iară va fi convocată dieta croată și în fruntea Croației va fi iară un ban.

Lupta Sârbilor pentru autonomia bisericească răpită. Toate partidele sârbești din Banat, Bacska și Croația au trimis delegați pentru conferența, care s'a ținut în Budapesta. Aici s'a ales un comitet, care să lupte cu toată puterea pentruca biserica sârbească să-și redobândească autonomia răpită de Zichy. Căpetenia radicalilor sârbi, Iasa Tomici, a declarat totodată, că el se va retrage din viața politică, pentruca să nu împedecă unirea tuturor partidelor sârbe în fața primejdiei comune.

Camera advocaților din Brașov a primit propunerea avocatului săcuiu Szacs-vay Gyula, ca să se protesteze în contra felului, cum s'au votat legile militare în dietă.

Invățătorii honvezi. Mai de mult invățătorii dela școalele primare își făceau deprinderile militare în armata împărătească. De o bucată de vreme încoace ei sunt chemați la honvezi. Anul acesta au fost o sută de invățători chemați pentru deprinderile de arme la Brașov. În cele 28 de zile, ei au fost chinuiți, după cum spune un invățător în „Gazeta Transilvaniei”, în modul cel mai neomenos. Las' că erau siliți să facă deprinderi de dimineața dela 6 până la 12, apoi dup'ameazi dela 2 până

Vorbeam deci cu poporul de nevoile lui zilnice, mulțămindu-mă să hrănesc în inima lui simțirile de împotrivire ce le vedeam. Când găseam însă vre-un om mai deștept, mai hotărît, în care dorul de răzbunare pentru nedreptățile suferite vorbea mai cu putere, atuncea mă sileam să deștept într'insul voința de a-și tâlmăci simțirile prin fapte. Când îl vedeam bine pregătit, îi descopeream o parte din scopurile mele și îl legam prin jurământ strașnic la neobosită părășie în munca mea pentru dezrobirea obștească, la supunere oarbă către mine. Îi însărcinam să lucreze neconșinș printre ceilalți săteni, hrănind cu cea mai mare râvnă focul nemulțămirii cu fierbea într'insii și să ațite în inimile lor dorința de a se împotrivi jafurilor și nedreptăților Stăpânirii. Mai era însărcinat să aleagă prin satele învecinate oameni hotărîți ca el, de a cărora credință îmi era răspunzător, și pe cari îi puneam pe urmă în legătură cu mine.

Astăzi puține sunt satele unde să nu

la șase. Ofițerii se purtau în modul cel mai necuviincios cu invățătorii batjocorindu-i cu vorbe de cociș. Mai ales pe Români nu-i puteau suferi.

Nouă ne pare bine, că ofițerii dela honvezi caută să ne facă cât mai urgentă honvezimea lor.

Dela despărțămintele „Asociațiunii”.

Despărțământul Tinca (comitatul Bihorului) a ținut în luna aceasta (stil nou) trei adunări culturale, cu conferențe frumoase pentru popor. Cea dintăiu s'a ținut în comuna *Hususău*, unde au luat parte preste o miie de Români. Dl Dr. Andreiu *Ilea*, directorul despărțământului, a vorbit despre *Asociațiune* și faptele ei pentru luminarea poporului nostru. Dl Romul *Barbu* a arătat cu multe limpezime relele, cari bântuie poporul nostru, între cele dintăi numărând cu drept cuvânt *luxul* (fudulia, care îndeamnă la risipă de bani pentru fleacuri) și *beția*. Dl Eugen *Sibian* a vorbit despre muncă, hărnicie și economie (cruțare), de care avem mare trebuință noi Românii, dacă vrem să înaintăm în cultură și bunăstare. Dl Cornel *Vaida* îndeamnă poporul să urmeze sfaturilor bune, pe cari i-le dau conducătorii nostri naționali. În școală, dl *Sibian* a arătat cu schiptionul icoane din istoria Românilor, precum și icoane despre beție și economic.

Înainte de conferența din *Hususău*, s'a ținut o adunare cu aceleași conferențe în comuna *Tulca*, participând și aici mult popor și fruntași de-ai nostri. Duminecă înainte de Schimbarea la față s'au ținut conferențe și în comuna *Căpâlna*.

Ce scriu alte gazete?

„*Scara*” (București) are sub titlul *Un războiu cultural* articolul, din care dăm și noi o parte, ca să vadă cetitorii noștri mereu, că lovitura dată națiunii române prin înființarea bisericii gr.-cat. maghiare a îndărjit neamul nostru întreg, care nu se va plecă așa ușor.

Ceeace se întâmplă în Ungaria cu chestiunea înființării forțate a episcopiei maghiare greco-catolice, merită să atragă nu

am mai mulți asemenea credincioși. Cea mai mare parte din ei știu numai că țalul cel urmărim este răsturnarea lui Vodă și punerea pe scaun a unui stăpânitor drept, vrednic și cu durere de popor. Dar câți-va din ei, mai deștepti, mai vrednici de credință, știu că țintim mult mai departe și că ostenele noastre sunt menite a întemeia sub Domnia lui Bogdan, o mare Țară Românească, cuprinzând într'insa toate oblăduirile dintre munți și Nistru.

Ei sunt oameni de frunte a căror minți vioaie au priceput îndată mărimea acestei cugetări și în a căror inimi calde s'o trezit iubirea de neam; ei sunt astăzi ajutorii mei cei mai neobosiți, sftnicii mei cei mai de credință. Dar lucrarea mea nu s'o mărginit numai la popor, ea s'o întins și asupra boierimii: Sas o nedreptățit fără cruțare pe acei knezi și juzi ce n'au voit să se facă unelte supuse a patimilor lui; multe case au fost necinstite și batjocurite de nevrednicii săi fii. Credincioșii mei din popor mă puneau în cunoștința trecutului

numai atențiunea noastră, dar și atenția obștească, omenească am putea zice, — căci e vorba aci de lucruri ce nu pot rămâne fără interes pentru orice cugetare dreaptă, civilizată, umană.

Este evident — și nici nu e un lucru ascuns — că nu este la mijloc altceva, în toată această chestiune, decât de a se pune și Biserica în serviciul lucrării de desnaționalizare cu puterea a unui popor de milioane, popor băștinaș a cărui soartă vițregă l-a adus în conlocuire cu un popor, cu tendințe cotropitoare, popor care însă nu are în acelaș timp și calitățile culturale trebuincioase pentru o asemenea lucrare.

În istoricul trecerii unei părți a Românilor din Transilvania și Ungaria la catolicism, a rămas un punct luminos, — acela al revendicării dreptului de folosință a limbii naționale în Biserică. Cu aceasta, Biserica catolică a făcut o concesiune excepțională, — căci se știe că limba liturgică în acea Biserică este preste tot o limbă moartă neînțeleasă de credincioși. Din ortodoxism, românii trecuți la catolicism au păstrat în primul rând acest lucru, acest drept, de a se folosi de limba lor în Biserică.

Tocmai aci e vorba ca să fie acuma loviți, — și autoritatea bisericească supremă catolică incuviințând acest lucru, fără nici o îndoială vine în conflict cu hotărârile vechi, pe temeiul cărora s'a așezat Biserica română unită, și le nesocotește.

Aceasta nu este numai o argumentare teoretică — ci este în însuși sentimentul popular al Românilor uniți conștiința nedreptății ce li se face, a nelegiurii ce se încearcă împotriva lor.

Aceia cari pleacă urechea la manifestarea acestui sentiment popular — și rău e că sunt prea puțini aceștia — spun: — „E plin azi tot cuprinsul pământului românesc de svonuri neobișnuite. Vorbe încetinate se spun neconținut, cu glasuri potolite cari trec dela om la om, dela vecin la vecin... — Adevărat e, domnule, că în biserică noastră popii vor sluji ungurește? Adevărat e că nu va mai fi slobod să ne rostim nici rugăciunile românește?... — Neumiiți ne batjocoresc în față, că ne-am vândut legea și neamul!” —

Când astfel de ecouri ajung la urechia noastră, este firesc să se deștepte în

inimile noastre revolta față de brutalizarea sufletească ce se încearcă împotriva unui popor fără noroc și fără apărare ca acesta. O astfel de revoltă ne-ar cuprinde și atunci când ar fi vorba de o populație, cu care n'am avea nici un fel de înrudire alta decât cea omenească, — dar când e vorba de sângele nostru, de nația noastră oropsită și prigonită, unde să poată fi puterea aceea care să ne oprească de a pune în cumpănă și noi cuvântul și protestarea noastră?

Știri politice din străinătate

Războiul italo-turc. Se înmulțesc știrile despre pregătirea păcii între cele două state, cari se războiesc. Tratatativele (consfăturile) se fac în Svițera, unde s'au întâlnit trimișii turci și italieni. Ele vor continua în Paris. Amănuntele nu sunt cunoscute, și nici nu va fi, până nu se vor stabili condițiunile. De altminteri o gazetă mare turcească spune, că tratativele nu vor avea sfârșit până nu se vor liniști lucrurile din Turcia, atât în ce privește împăciuirea Albanezilor, cât și conflictul cu Muntenegru.

Din Tripolis vine știrea despre o consfătuire a căpeteniilor arabe, cari au hotărât, că dacă se va încheia pacea în Tripolitania va fi dată Italiei, Arabii vor proclama independența (neatârănarea) țării lor și vor lupta mai departe. E cu puțință, că amenințarea aceasta o fac pentruca să silească pe Italia să se mulțumească cu mai puțin și să dea Turciei o despăgubire mai mare.

Turcia. Starea lăuntrică a Turciei e tot incurcată. *Albanezii* sunt numai în parte împăcați. Unii dintre ei cer, ca Abdul Hamid să fie recunoscut de nou ca Sultan. Ei nu pot uita traiul bun, ce-l duceau pe vremea lui Abdul-Hamid, când făceau ce voiau, fără să se teamă de pedeapsă. Se crede însă, că lucrurile se vor potoli încurând, bine înțeles, dacă guvernul turc își va implini făgăduelile date Albanezilor cu privire la *libertatea lor națională!*, fără de care nici un popor nu mai vrea să trăiască astăzi.

Cearța dintre Turcia și *Muntenegru* încă va fi potolită, mai ales, că Puterile i-au spus regelui din aceasta țară mică să

nu mai încerce a turbura pacea, căci va fi spre răul lui. Din cercetările făcute s'a văzut, că ciocnirile dela graniță dintre Muntenegrini și soldații turci au fost provocate de cei dintâi. Aceștia s'au unit cu Malisori (Albanezi catolici) și au atacat trupele turcești, ba au ocupat și cetatea Berana. Sosind trupe turcești în număr mai mare, Muntenegrinii au fost alungați preste graniță.

Bulgarii din *Bulgaria* continuă a țineă adunări populare, cerând dela guvernul lor să declare războiul Turciei. De altă parte ofițerii turci încă spun, că ei doresc să se bată odată cu Bulgarii, ca să-i învețe minte. Nu va fi însă războiul, pentrucă ministrul rus din capitala Bulgariei a cerut dela guvernul bulgar să caute să împedec manifestatiunile bulgare, căci Rusia e hotărâtă să împedec Bulgaria chiar cu armele de-a rupe vr'un teritoriu din Turcia.

O faptă frumoasă a făcut comitetul central al partidului june-turc. El a trimis o înștiințare către toți partizanii declarând, că până când Turcia are a se lupta cu năcazurile interne (lăuntrice) și externe, vor lupta împotriva guvernului turc.

Propunerea făcută de *Berthold*, ministrul de externe al monarhiei noastre, ca Puterile să se pună în conșelegere pentru a îndemna Turcia să dea naționalităților ei drepturile naționale cerute și astfel să înceteze odată veșnicile frecări din Turcia, pare a fi primită de Puterile europene. Până acum nu se știe, cum vor interveni. La tot cazul n'ar strică să intervină Puterile și în *Ungaria*, care se aseamănă cu Turcia în privința nedreptățiii popoarălor.

Rusia. În țara aceasta s'a pregătit o nouă revoluție și anume de către trupele din marină. Amănunte nu prea se cunosc, căci telegraful rusec nu lasă telegramele. S'a aflat până acum, că între ofițerii și soldații dela marina rusească de pe Marea-Neagră s'a descoperit o conjurațiune mare, care urmăria schimbarea constituției în Rusia. Conjurațiunea a fost descoperită, așa că acum sunt o mulțime de ofițeri și soldați arestați. Pe un vapor, unde se aflau arestați de aceștia, ei s'au răsculat, au omorât ofițerii de pază și au fugit în câteva bărci, dupăce au găurit corabia, care s'a scufundat.

și a imprejurărilor fiecărui nemulțumit; mi-era lesne în urmă, intrând de-a dreptul în vorbă cu ei, să-mi dau seamă despre acei care erau vrednici de încredere. Aveam a face cu oameni de neam vestit, cei mulți din ei erau oșteni care-și făcuse un nume falnic prin războaie: firile lor mândre și dârje erau cuprinse de un dor nemărginit de răzbanare, pentru nedreptățile și ocările suferite: munca mea printre dânșii o fost ușoară. Cu toții cunoaștem pe Bogdan a cărui renume de oștean viteaz și de cărmuitor drept și vrednic străbătuse de mult până la ei; primiră cu bucurie să lucreze cu mine la înlocuirea lui Sas printre insul. Toată greutatea era de a-i intruni, de a stinge vrăjbele și neînțelegerile dintre ei și de a îndreptă pornirea lor pe calea cea dreaptă. Cu încetul am învins această greutate și am avut fericirea să văd dușmani neimpăcați dându-și mâna spre a lucra de acum împreună la mântuirea obștească. Pentru cei mai mulți din ei această lucrare nu este decât un mijloc

de răzbanare, unii, o știu, fău parte la ea împinși mai cu seamă de nădejdea să se îmbogățească cu prilejul unei Domnii noi sau prin dobânda ce le va ieși din războaiele ce le vom purta; alții, în sfârșit, s'au unit cu noi din pricina dorului de vitejie firesc în inima fiecărui oștean. Puțini sunt acei cu suflete alese, în care arde acelaș dor ce arde în noi și sunt gata să jertfească tot pentru mântuirea și mărirea neamului lor. Dar acestea erau puterile ce s'au putut aduna pentru purtarea luptei care are să ne ducă la izbândă, din ele trebuia tras tot folosul putincios.

Rămâneă acuma un pas greu de făcut: era trebuință de un povățuitor, de un cap al întregii mișcări care, intrunind în mâna lui toate puterile, să le îndrepte cu dibăcie spre țel.

Mă temeam ca alegerea acestui povățuitor să nu deie loc la certe, căci printre kneji erau mulți care prin stare, prin faimă războinică și prin alte însușiri erau în drept să râvnească la această sarcină pe

cât de cinsteșă pe atât de împovărătoare. Spre mirarea mea însă, când i-am adunat la o sfătuire tainică, ei cu toții au hotărât, într'un glas: că deoarece toată această mișcare fiind pornită dela mine și eu bucurându-mă de toată încrederea lui Bogdan, se cuveneă ca, și de acum înainte, să fiu tot eu povățuitorul lor, făgăduindu-mi supunere și ascultare. Nu m'am mulțumit cu această alegere, i-am intrunit pentru a doua oară, în număr mai mare, le-am zis că sunt gata să las locul de căpetenie alțuia mai vrednic, mulțămindu-mă a-i fi sfetnic, dar ei au hotărât din nou că acest loc mi se cuvine numai mie și cu toții mi-au făcut jurământ de oarbă supunere.

Intinsesem cercul silințelor mele preste hotarele Moldovei și făcusem legături de prietenie cu fruntașii țării românești de pe Siret și Prut, chiar înainte de a intruni în mâinile mele toate firile mișcării. Izbutisem să găsec printre fruntașii lor oameni cari au înțeles foloasele unei lucrări obștești; mi se făcură făgăduinți că

Serbările Ligei Culturale.

Despre serbările Ligei, cari vor fi de la 26—28 August st. v. mai aflăm următoarele amănunte:

Se vor premia în bani: cel mai frumos *imn* înălțat sufletului românesc; cea mai frumoasă melodie pentru acest *imn*; cel mai practic și mai ieftin port românesc, care să se poată generaliza ca uniformă de școli.

Se va reprezenta pentru întâia oară piesa lui Gheorghe Baroni, *Răscoala Seimenilor*, scrisă prin 1860, și piese lui Hasdeu, *Domnița Ruxanda*.

Se va înfățișa într'un castel, ce va redă cetatea Hotinului, o nouă și mare expoziție băsărăbeană.

Se vor face cetiri din operele poezilor basarabeni.

Se vor invita societățile muzicale din toate provinciile românești a delega câte o singură cântăreață de melodii românești și se va da un obiect de artă celei care va birui.

Biroul special pentru informațiuni și pentru încartirare va funcționa fără întrerupere în chiar Gara-de-Nord (unde sosesc toate trenurile dinspre Transilvania, Ungaria, Bucovina și Basarabia) dela 24 până la 29 August și va avea să se ocupe înainte de toate cu împărțirea oaspeților pe la feluritele cazarme și internate (școli cu dormitoare) ale statului, cari fiind libere în timpul serbărilor sunt puse la dispoziția grupurilor de oaspeți.

Palatul artelor din parcul Carol I, adăpostește acum expoziția minunatelor tablouri ale lui Grigorescu. Tot în acest palat se va organiza și o frumoasă expoziție etnografică (cu lucruri din popor).

*Reducerea de 75 la sută**) pe *Căile ferate române* va fi valabilă cu 2 zile înainte și cu 2 zile după serbări, adică dela 24 până la 30 August.

Reamintim celorce vor să meargă la București, și credem, că o să fie mii și

*) Dacă biletul de tren dela granița României până la București costă de pildă 8 lei, se vor plăti 2 lei pentru dus și 2 lei pentru întors.

acum, cele spuse în numărul trecut. Mai ales să nu uite, ca îndatăce au ajuns în Gara-de-Nord, lucrul cel dintâiu să fie *afilarea cvartirului*. Dupăce știu, unde se pot adăposti preste noapte, pot pleca apoi în oraș și la expoziție. Când iasă din gară, să ia tramvaiul, care e foarte ieftin (cu 30 bani poți merge dela un capăt la celalalt al Bucureștilor). Birjile costă dela gară în oraș 2 lei. Dacă o iei în oraș pentru o distanță mai mică, costă un leu. Automobilele sunt mai scumpe.

La birturi să ceară mai întâiu lista de bucate. Când nu știe, ce mâncări sunt (în România sunt și mâncări necunoscute la noi), să întrebe mai întâiu pe chelnăr.

Episcopia gr. cat. maghiară.

La Blaj a fost convocat pe 15 August n. consistor plenar (cu toți asesorii, și cei afară de Blaj) pentru afaceri administrative. La masa dată de I. P. Sf. Sa Mitropolitul, venerabilul prepozit al capitolului I. M. Moldovan (Moldovănuș), unul dintre bătrânii noștri neînfrânți și neînfricați, a ținut o vorbire, în care a zis între altele, *că din cei zece arhieriei, pe cari i-a avut biserica unită în Transilvania, trei au fost martiri (mucenici) ai neamului murind în exil (în străinătate), cu toate că împrejurările de atunci nu erau așa de grele, căci limba nu ne-a fost atacată.*

Preoți cu crucea'n frunte! Națiunea română e în drept să aștepte dela păstorii ei, ca să se pună în fruntea oastei pentru a respinge de cu vreme atacul hoardelor barbare împotriva limbii noastre.

Părintele protopop *Ilie Câmpean* din Săcuime a subscris împreună cu credincioșii români din Luerin o declarație, prin care protestează împotriva scoaterii limbii române din biserica română și amenință, că vor trece la biserica greco-orientală. Se'nțelege, că autoritățile dușmane au pornit cercetare contra vrednicului protopop, ceeace îi face cinste. Pilda lui trebuie urmată de toți Români, cari au fost batjocoriți în mod așa de nerușinat cu înființarea acestei episcopii, care nu e dela Dumnezeu, ci dela necuratul.

acele locuri ca cel mai falnic fiu al neamului românesc, ca mântuitorul și ocrotitorul firesc al acelu nume. De atunci am pășit repede spre ciasul hotăritor, acelu cias nu mai poate întârzi: mișcarea este pregătită în toate amănunțimile ei și am cerut lui Bogdan să vie el însuși sau să-mi trimită un credincios cu care să putem hotărî ziua în care va izbucni.

Înainte însă de a putea lua o asemenea hotărîre, spre o mai bună închezeșuire a izbândeii noastre, trebuie ca împreună cu Dumneata să adunăm căpeteniile tovarășilor noștri de luptă, atât pe acele din boierime cât și pe acele din popor.

Așteptam cu mare nerăbdare să te văd însănătoșit căci în acelu sfat trebuie ca Dumneata, rudă, și sol al lui Bogdan, să iei în numele lui oareși-cari îndatoriri menite a avea o înviurire puternică asupra mișcării noastre.

Știi că la noi pământul este al Stăpânirii, că locuitorii aice, ca și Români de

Un primpretor „patriot“.

Nu de mult a perit într'o casă de nebuni prim-pretorul baron Dr. Perenyi. Anul trecut fusese adus într'un spital din Budapesta, căci eră plin de sfreanț. Acolo a sărit pe fereastră și a rămas cu picioarele rupte. Fiind și altminteri smintit din cauza beției și a sfreanțului, care i-se încuibase în creeri, a fost dus în casa de nebuni, unde a murit.

Baronul acesta a fost prim-pretor în comitatul rutean Ugocea. Vai de lumea de acolo, căci un stricat mai mare ca acest Maghiaro-Jidan (bunică-sa a fost Jidancă) poate că chiar nici în Ungaria nu mai sunt între nemeși. A trăit tot într'o beție și fetele de Jidani trebuiau să fie tot pe lângă el. Dupăce a fost internat în casa de nebuni, s'au înaintat în contra lui 57 de procese din partea Jidăncilor, cu cari a avut copii. Jidani cămătari l-au pârît pentru datorii în suma de 100 de mii de cor.

Cu toatecă a fost un astfel de gunoiu, el tăia și spânzură în cercul lui, căci eră nemeș și asupria pe cât putea pe toți Nemaghiarii.

Despre oameni de pânura lui am mai vestit noi și de prin comitatele locuite de Români, unde încă avem mulți patrioți de felul lui.

„FOAIA POPORULUI“

este

cea mai veche, mai bună și mai ieftină foaie pentru poporul nostru.

Cuprinsul ei, foarte bogat și variat, este anume întocmit pentru trebuințele țărânului român.

Numeri de probă se trimit la cerere ori-cui gratis.

Abonarea se poate face cu începutul fie-cărei luni și costă:

Pe un an întreg	4 cor. 40 bani
Pe o jumătate de an	2 „ 20 „
De acum până la Anul-nou	1 „ 80 „
Pentru țările străine	11 „ anual

Lășiți deci „Foaia Poporului“ preste tot locul, ca astfel să o putem face și mai bună!

Abonații cei noi primesc în cinste și partea romanului „Cu paloșul“, care s'a tipărit până acum în foaie.

mișcarea împotriva lui Sas va fi sprijinită de megieșii români ai Moldovei.

Am adus pe cei mai de seamă din ei aice, i-am adunat la un loc cu căpeteniile tovarășilor mei din Moldova în mai multe întruniri și i-am făcut să priceapă folosul ce l'ar trage cu toții închegând în aceiași mână puterile lor răzlețe, puteri mici câtă vreme fiecare din ele lucră la o parte, dar vajnice odată strinse împreună. Când m'au întregat, care ar putea să fie mâna destul de puternică și de dibace pentru a putea ține închegate aceste puteri, le-am numit pe Voevodul Bogdan din Maramurăș, pe care îl ridicam întâi la scaunul Moldovei, iar pe urmă îl făceam Domn al tuturor Românilor dintre munți și Nistru. Nici unul nu se ridică împotriva acestui cuvânt dar cu toții se legară să lucreze în țările lor pentru a lăși faima numelui lui Bogdan.

S'au ținut de cuvânt: astăzi acest nume răsună pretutindeni între Siret și Nistru și Bogdan este privit de Români de pe

preste munți, nu sunt stăpâni desăvârșiți pe el. În satele stând, în puterea unor drepturi strămoșești, sub ascultarea knejilor, sătenii se bucură de roada pământului muncit de ei, iar kneazul ie numai dijmă din acea roadă, mai bucurându-se de osebite venituri cum sunt acele de pe mori, de pe crășme, de pe heleșteie și altele. În satele unde, în loc de kneji poroncesc juzi numiți sau întăriți de Stăpânire, dijma se stringe de dânsii pe seama lui Vodă iar ei, pe lângă venitul de pe mori, crăjmă și heleșteie, se folosesc și de o parte din gloabele plătite de locuitori pentru judecăți.

În vremile din urmă, când sub un cuvânt, când sub altul, Sas o izgonit pe mai mulți knezi din knezatele lor, punând juzi în loc și făcând dintr'insele sate domnești.

(Va urma).

Adunările naționale.

Duminea trecută s'a ținut la Heanda o mare adunare populară, la care au luat parte mulți fruntași de-ai noștri și mai multe mii de țărani. Cu acest prilej dl *Dr. Teodor Mihali*, care e ales deputat dietal în cercul Heandei-mari, și-a făcut darea de seamă în fața alegătorilor săi.

Poporul s'a adunat mai întâi în comuna Chinezi. Aci s'a făcut sfânta liturghie, după care părintele *Dr. Vasile Lucaciu* a ținut o frumoasă predică despre episcopia gr.-cat. maghiară. La 2 ciasuri lumea a plecat spre Heanda-mare la adunare. Pe hotarul Heandei a eșit înaintea publicului un banderiu de călăreți, cari au pornit înaintea fruntașilor, ce au venit la aceasta adunare, unde să vorbească despre drepturile poporului nostru.

Cu acest prilej jandarmii încă au ținut să-și arete „puterea”. Conducătorul călăreților dl *Alexandru Mihali*, purta un steag vântat în mână. Deodată jandarmii sar asupra lui și îi smulg steagul din mână. Era cât p'aci să se întâmple un scandal mai mare între tinerime și jandarmi, dar a intervenit dl deputat *Mihali*, care a potolit spiritele, îndrumând pe jandarmi să se depărteze.

Adunarea a fost prezidată de dl *George Pop de Băsești*. Primul vorbitor a fost dl *Dr. Teodor Mihali*, care a arătat din nou cât de mașter se poartă guvernul față de Români, indemnând totodată la luptă pentru câștigarea drepturilor ce ni se cuvin. Au mai vorbit apoi frumos și înălțător domnii *Dr. Aurel Vlad*, *Dr. V. Lucaciu*, *Dr. Stefan C. Pop*, *Dr. Tripon* și *V. Goldiș*. Adunarea a ținut până spre seară, când apoi publicul s'a depărtat mulțumit și însuflețit de glasul fruntașilor noștri.

Partidul național român a hotărât ca odată cu adunările pentru votul universal să țină mai multe intruniri de protestare contra înființării episcopatului greco-catolic maghiar. Aceste intruniri se vor ține mai ales în comunele cari au fost rupte din trupul bisericii românești.

Prima intrunire din această serie s'a ținut în Stanislau, comitatul Sătmar.

Au luat cuvântul d-nii *Ștefan C. Pop*, *Const. Lucaciu* și *adv. Dr. Ioan Ciorga*.

Dl *Șt. Pop* a vorbit cu multă însuflețire despre situația politică, condemnând politica bisericească a actualului guvern, care a falsificat statisticele, pentru a smulge diecezelor gr.-cat. parohiile românești.

În aceeași zi s'a ținut o intrunire la Vesend.

A treia intrunire în contra înființării episcopatului gr.-cat. maghiar s'a ținut luni în Dengeoleag, iar a patra Marți la Dob.

La toate adunările au luat parte numeroși preoți, învățători și țărani, și s'a votat aceiași moțiune cu următorul cuprins:

„Poporul român adunat în baza programului partidului național român, votează deplină încredere clubului parlamentar român; protestează în contra atentatului îndreptat împotriva bisericii românești și cere arhierilor să opuiască o rezistență inversunată încercărilor ce se fac de a se deslipi atâtea comune românești dela biserica națională. Drept garanție că asemenea atentate nu se vor mai repeta adunarea cere recunoașterea autonomiei bisericii gr.-cat. pe baza națională. Adunarea mai cere introducerea votului universal și secret”.

Sborul lui Vlaicu în Săliște.

Două sunt căile pe cari putem să ne impunem în lumea popor: averea și cultura.

Cu averea poporul nostru nu se prea poate asemena cu popoarele conlocuitoare. Aceasta nu provine din aceea, că noi n'am fi destul de harnici și cruțători, ci mai ales din împrejurarea că unui popor iobăgit îi trebuiește timp și încă timp îndelungat, ca să-și poată crea toate mijloacele de îmbogățire cum le au celelalte popoare, ajutate de multe împrejurări.

Cu progresul ce l-am făcut pe teren cultural însă putem fi pe deplin mulțumiți, dispunem pe toate terenele de bărbați luminați, avem o literatură destul de bogată și în spiritul poporului nostru.

Ba mai ales dela ivirca lui Vlaicu, geniul poporului nostru a început a se întrece cu geniul altor popoare. Intregerile lui Vlaicu la Viena, nu ne arată aceasta?

Cine a avut norocul de a asista la un sbor de-ale lui Vlaicu de bună seamă s'a întors acasă cu gândul, că poporul acela, din care a ieșit oameni, ca Vlaicu va da lumii genii și pe alte terene și un astfel de popor va fi merit a juca rol în lume, dacă azi nu, în viitor da.

Cu aceste gânduri m'am reîntors și eu ieri dela sborul admirabil, ce l'a săvârșit Vlaicu aici în Săliște.

Îndată după sborul dela Alba-Iulia s'a format în Săliște un comitet, care l-a invitat pe Vlaicu să vină la Săliște, dând astfel ocaziune unui mare ținut locuit de Români a-l vedea și a-l admira.

Vlaicu a dat ascultare glasului fraților săi și a venit. La vestea aceasta Români din toate părțile au alergat cu sutele. Era o priveliște din cele mai frumoase cum sosiau păcuri-păcuri spre Săliște. Poienarii avea 50-60 căruțe tiesite cu fanfara proprie în frunte.

Deja dela 2 oare a început mulțimea a se apropia de pășunatul dela Gară, iar la 4 oare mulțimea 10-15 mii, în cea mai perfectă ordine, așa cum se știe prezent poporul nostru la orice ocaziune, era postată la locul său. Timpul noros, dar liniștit.

Înainte de 4 oare cu 2 minute hangarul se deschide și aeroplanul e scos afară. Liniștit — convins de tăria lucrului său — și agil ca o căprioară, Vlaicu se urecă în aeroplan. Un moment de sbârâieli al alicelor, câți-va pași de înaintare pe rotile și iată înaintea noastră o prepeliță, care se ridică în aer, se depărtează apucând spre răsărit. Se întoarce spre mează-zi, apoi spre apus, în un cerc grozav de mare, apărând, ca un vultur *urias*. Se reîntoarce la locul de sburat, rotește de multe ori asupra publicului, care îl aclamează puternic, dând astfel dovadă de conducerea sigură a aparatului său. Din nou ia direcțiunea drept spre mează-zi, ocolind un mare cerc, iar după un sbor de 29 minute liniștit, se coboară la pământ. Câteva mișcări ale alicelor, un scurt sbârâiat și aparatul e închis în hangarul său. Să înțelege, că poporul în aclamări vii la coborire îl înconjoară, voind a-l vedea de aproape, a-l cunoaște pe acela, care a avut puterea sufletească a creia acest aparat, cu care se ridică în sferele mai aproape de Dumnezeu. Timpul însă nu permite, stropi mărunți încep a cădea și a imprăști publicul, care s'a reîntors mulțumit de cele văzute.

O observare permisă din gura celor, ce l-au văzut sburând la Blaj, e: Vlaicu nu mai e timidul începător. Azi e conștiu de tăria aparatului său, e sigur de conducerea lui, și știe — precum de-altminterlea au accentuat și gazetele străine — că sistemul său va fi cu timpul adoptat în viitor la toate popoarele. Nu am avut norocul a-l vedea la alte sboruri, dar sbor mai frumos și mai reușit ca acesta din Săliște abia îmi închipui și nu pot decât să-i doresc ca și celelalte sboruri proiectate să-i succedă la fel și atunci ne-am impus cu desăvârșire în această țară. Dumnezeu să-i ajute!

Seara s'a dat în Săliște de dl *Simicel* un concert de mandolină. Cântările frumoase au fost artistic executate. Publicul, împedecat de o ploaie mare, n'a putut lua însă parte în număr corespunzător. *I. s.*

Note dela sborul lui Vlaicu în Săliște.

Azi pentru a treia oară
Ți-am văzut, Vlaicule, sborul,
Și te rog pentru 'ndrăzneală,
Că-ți spun ce zice poporul:

I.

Un țăran spunea un altui
(Nici unuia nu-i știu satul):
— Mă, să știi, că Vlaicu ăsta-
Mai 'nvățat ca 'mpăratul.

II.

O femeie mai în vârstă
Cătră alta, ce din ochi
Nu te perdea, îi șoptește:
— Vezi dragă să nu-l deochi!

Aceasta însă-i răspunde:
— Nu te teme, soro Lină,
Că-s cusute cu fir roșiu
Pânzele dela mașină.

III.

— Tu, spunea una pe cale,
Să știți că-i fermecătură,
Am văzut când Vlaicu puse
În mașină strămătură.

IV.

— Știți voi de ce face semne
Vlaicu, acolo cu mâna?
— El așa se înțelege
Cu văzduhul și mașina!

V.

Când s'a suit în mașină
Mânile la ochi și-a pus,
Și-a privit odată șura
Și-apoi s'a uitat în sus.

Petrea Dascăl.

Vlaicu la Murăș-Oșorheiu.

Duminea, în 1 Septembrie st. n., între ciasurile 4-5 după amiază, aviatorul nostru Vlaicu va sbura în Murăș-Oșorheiu. Publicul din acele părți arată, — după cum aflăm, — un deosebit interes față de sborul iubitului nostru Vlaicu. Cu toții se sfătuiesc ca să 'alerge de-aproape și de departe.

Prețurile de intrare: Loje pentru 6 persoane 40 cor., locul I numerizat 5 cor., locul II numerizat 3 cor., loc de stat 1 cor. Bilete se află de vânzare la librăria A. Márvány în Murăș-Oșorheiu. Cancelaria comitetului aranjator se află la hotelul „Transilvania”.

POEZII POPORALE.

De pe Câmpie.

CANTECELE SECERĂTOARELOR.

In boare de vară
Trage pân' de seară,
Să se răcorească
Robii câmpului,
Slugii Domnului
Stăpâne, stăpâne,
Gată-mi-te bine,
Că cununa-ți vine,
Mândră 'ncoronată
De fete purtată,
De feciori udată.

Nu te supăra
Că-s holdele rare,
Că spicul e mare,
Domnul îți va da
Snopul ferdela,
Claia găleata.

Stăpână aleasă
Ie de mătasă,
Pune cina 'n masă
Că sosim acasă.

Hai să ne legăm
Ca să secerăm.
Voinici vom chiemă

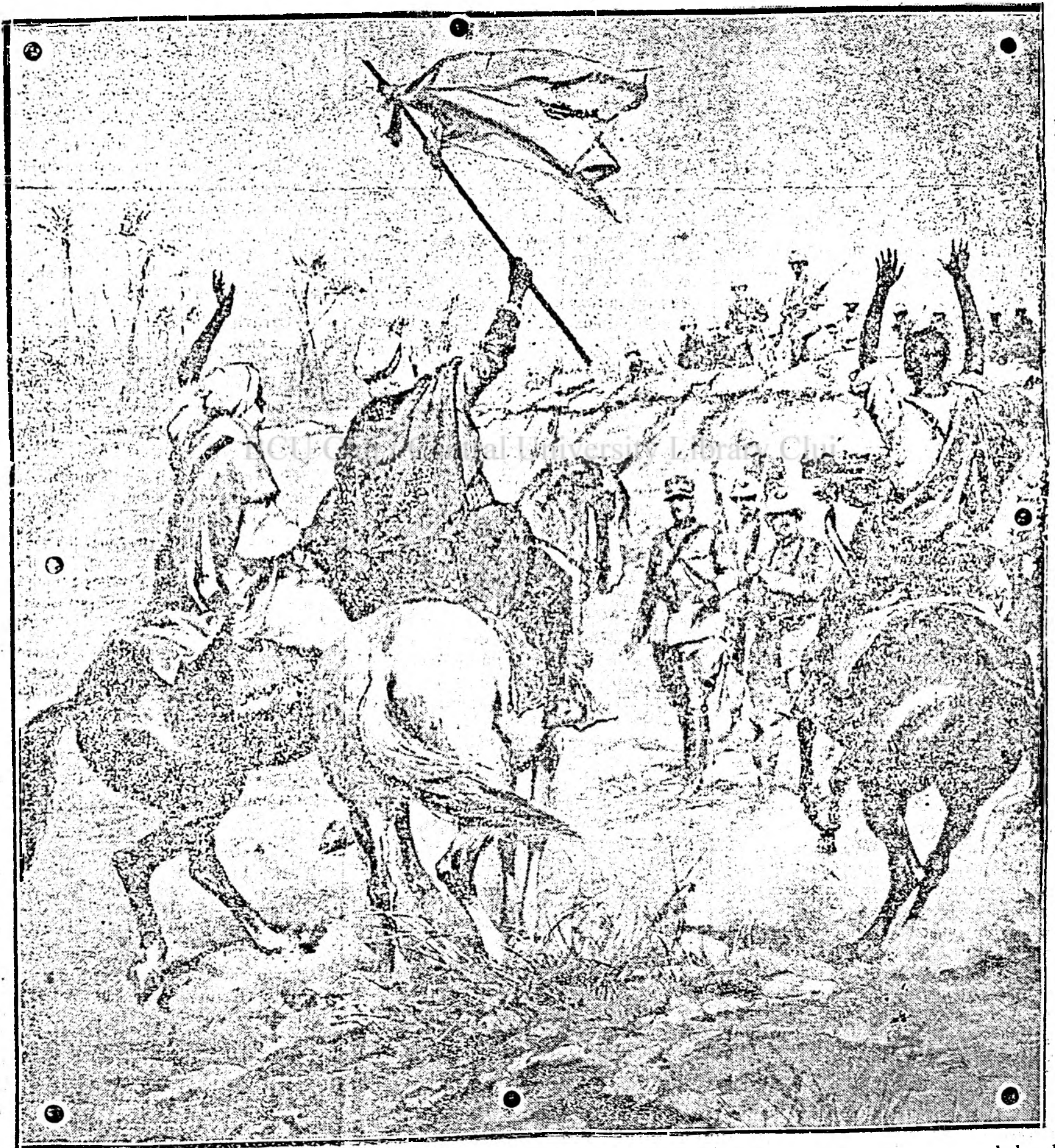
De ne-ar ajuta
Și de n'or veni
Noi nume le-om pune:
Stane Măgherane,
Busuioc Ioane,
Niță tămăiță
Rosmarin Gheorghită.

De cătră Cergău
Vine un nor greu,
Dar nu e nor greu
E bădițul meu
Cu fluieru 'n brâu
Pe carul cu grâu.

Adunate de: *Maria Cunțan.*

De pe câmpul de războiu în Tripolitania.

— Semne de pace. —

După cum se pare, e nădejde ca în curând să se facă pace între Italiani și Turci, cari luptă pe pământul Tripolitaniei. Până acum s'au dat mai multe lupte, cari n'au fost așa mari, dar totuși au costat o seamă de vieți omenești.

Acum, fiind vorba ca să se încheie

pace, au ajuns și comandanții trupelor la părerea, că ar fi bine ca să înceteze cu luptele (să pună armistițiul) pe timpul cât țin consfăturile.

Chipul nostru ne arată momentul, în care un comandant al Arabilor din Tripolitania — însoțit de doi călăreți — se apro-

pie de trupele italiene, cu scopul de-a le propune încetarea luptelor. Ca semn al păcii, comandantul arab are în mână un steag alb, iar cei doi călăreți de-alături țin mâinile sus.

Știrile Săptămânii.

Sibiu, 30 August n.

Averea fundațiunii Gojdu. Comitetul fundațiunii Gojdu a dat publicității raportul anului trecut asupra situațiunii financiare a fundațiunii, din care reese că fundațiunea dispune de o avere de 7 milioane 188, 498 de coroane. Anul acesta se vor da ajutoare studenților și elevilor români în sumă de 120,462 de coroane. În anul trecut au fost ajutorați 223 de studenți și elevi, dintre cari 16 au obținut licența în medicină și drept. În anul acesta numărul elevilor români cari vor primi ajutoare este socotit la 250. În zilele acestea tocmai se țin în Sibiu ședințe pentru împărțirea ajutoarelor.

„Hagi-Tudose“. Vestitul nostru scriitor, dl Barbu St. Delavrancea a terminat o nouă piesă teatrală numită „Hagi-Tudose“. Subiectul e luat din cunoscuta povestire scrisă tot de dânsul.

Elevii români dela școlăle secundare din Ungaria și Transilvania. Ministrul de școlă a publicat nu de mult o statistică a elevilor dela gimnaziile și școlăle reale dela noi. După cum arată aceasta statistică, la aceste școlăle sunt 3500 de elevi români. Intre gimnaziile de stat cei mai mulți elevi români sunt la gimnaziul din Sibiu (257), în Făgăraș 188, în Lugoj 116, în Gherla 106, în Caransebeș 173, în Oradea mare și în Alba-Iulia câte 95, în Biserica-Albă 82, în Ibașfalău 54, în Deva 51, în Dej 54, în Baia-mare 88, în Mureș-Oșorhei 77, în Turda 81, în Șimleu 65.

Limba română. Gazeta săsească *Deutsche Bürger Zeitung* din Sibiu propune, ca la școlăle secundare săsești să se învețe și limba română.

Examenе pentru voluntari. După legea cea nouă militară, dreptul de-a face serviciu numai un an în armată nu-l au numai aceia, cari au terminat opt clase la o școlă secundară (gimnaziu, școlă reală) sau școlă normală (seminarul învățătoresc) de patru clase (cursuri), ci și aceia, cari au numai șase clase gimnaziale sau reale și ceice au două clase (cursuri) dela o școlă normală. Aceștia trebuie să facă însă un examen înainte de 1 Octombrie din anul, pentru care au fost asentați. Examenul se face la o școlă militară (de cadeți). În rugarea pentru admiterea la acest examen trebuie arătat, la ce școlă vrea să depună examenul și în ce limbă. Rugarea trebuie adresată comandai militare. Ceice au căzut la examen dintr'o singură materie, se pot supune a doua oară examenului.

Deschidere de cancelarie. Am onoare a aduce la cunoștință, că mi-am deschis cancelaria advocațională în Săliște, Piața-mare. Cu deosebită stimă: *Dr. Ioan Cupu*, avocat.

Fudulie pedepsită. Ungurii aviatori. De vre-o câteva săptămâni, gazetele jidano-maghiare din Pesta și alte orașe scriau articole lungi, în cari cu vorbe sforăitoare aduceau la cunoștință, că iată, marii „patrioți“ încă vor face niște zboruri mai mi-

nunate decât toate pe câmpia Rákoș de lângă Pesta. Și s'au adunat câți aviatori maghiari (de ceice nu sboară) și câțiva străini, apoi zeci de mii de oameni să vadă pe „aviatorii maghiari“. Când colo ce să vezi? Doi aviatori străini s'au ridicat cu aieroplanele lor în aier, dar dintre Ungurici unul. Aieroplanele lor se ologiseră cu totul și nu voiau odată cu capul să se urce în aier. Cât o mai fi răs Vlaicu al nostru, vulturul dela Aspern și din celelalte orașe, care eră de față cu fratele său Ion!

Foc la izvoarele de gaz în Șarmășel. Un izvor de gaz din Șarmășel s'a aprins. Vina o poartă lucrătorul Grizbai Ferent, care și-a aprins luleaua (pipa) în apropiere, cu toate că fumatul e aspru oprit acolo. În turnul de lemn deasupra izvorului se aflau patru lucrători, cari au suferit arsuri grele, afară de aceea și-au mai scrintit și picioarele sărind din el. Focul a fost stâns după o muncă de câteva zile. Societatea, care e stăpână preste acest izvor, a suferit o pagubă de preste o sută de mii de coroane.

Dreptul de-a servi numai opt săptămâni în armată, în rezerva de întregire (Erzatresevist) a fost lărgit prin legea cea nouă militară. De-acum înainte se vor împărți de acest drept și următorii: proprietarul unei moșii, care i-a fost dată de o rudă, ce nu e în stare să și-o lucreze și care pe care și așa ar moșteni-o; dacă moșia nu aduce destul, ca să poată fi hrănită o familie de cinci membri; dacă nu e în familie alt bărbat, care să poată conduce gospodăria; dacă el susține pe membri familiei și poate dovedi aceasta, cu toate că mai sunt și alți feciori sau nepoți; dacă nu se știe, unde se află alt membru al familiei, care ar trebui să o susțină, cu toată moartea lui nu se poate dovedi; dacă trebuie să susțină o mamă despărțită de bărbat și acesta nu e obligat să o ajute; dacă un membru al familiei e în închisoare; dacă trebuie să întrețină pe părinții, cari nu mai pot lucra, iar ceilalți frați sunt însurați și venitul lor ajunge numai pentru întreținerea familiei lor; dacă trebuie să întrețină pe părinți, pentru că celalalt fecior nu e în stare s'o facă; dacă au servit deja sau servesc cinci feciori în armată.

Foc în Hașag. Ni se scrie: Astăzi Duminecă în 25 August n. pe la 4 oare p. m. s'a iscat în comuna Hașag un foc mare între conlocuitorii sași, care foc — ajutat fiind puțin și de vânt — a mistuit în câteva minute supraedificatele alor 28 curți dimpreună cu toate produsele câmpului aflătoare în ele și pe lângă ele. În 15 curți nu a fost imblătit grăul, având unii dintre ei câte 200—250 clăi. Produsele câmpului numai unul le-a avut asigurate, iar supraedificatele aproape toți. Case au ars numai două, acoperite fiind cu paie. A ars batozele dela 2 mașini de treerat cu benzin. Oameni și vite nu a ars. Pagubele se urcă la mai multe zeci de mii coroane. Cauza focului este din negrija copiilor eventual țigări.

Români luați învățătură și vă asigurați și voi! Chiar și dintre Români din Hașag sunt mulți neasigurați, deși în mai multe rânduri i-am îndemnat la acest lucru și mai cu seamă decând avem și noi banca de asigurare. Hașag, în 25 August 1912. Cu toată-stima *Ioan Dordea*, preot.

Rugarea pentru a fi trecut în rezerva de întregire are să le facă plugarul, iar când e vorba de ceice întrețin familia, rugarea o fac cei întreținuți în lunile Ianuarie până Iulie din anul recrutării, cel mai târziu până'n momentul, când are să-și înceapă serviciul militar (toamna). Chiar dacă și-a început cineva serviciul militar, poate înainte rugarea, dacă în timpul acesta s'a întâmplat în familie ceva ce să-l îndreptățască de-a cere trecerea în rezerva de întregire.

Furt la un târg. Din G.-Tulgheș ni se scrie: Ioan Apostol, econom de aici s'a dus în zilele acestea la târg la Ditro cu 600 coroane, ca să-și cumpere o păreche de boi. Acolo ca de regulă a fost un circ (comedie) la care s'a dus și el ca să se uite. Când a căutat banii, ca să plătească a văzut, că nu-i are. El a ținut punga cu banii în șerpar dinainte așa că se vedea și de bună samă că un pungaș a pus mâna pe ea. Hoțul n'a fost prins. *George Zaitz*.

Focurile din luna Iunie 1912. După statistica publicată acum, în luna lui Iunie au fost în Ungaria (fără Croația și Slavonia) în 812 comune 1088 focuri, cari au pricinuit o pagubă de trei milioane 288 mii 594 coroane. Cel mai mare foc a fost în Oroshaza (comit. Bichiș), pricinuind o pagubă de 400 mii de coroane.

Otrăvire din greșală. O femeie bolnavă, anume Ioana Georgescu, de fel din părțile Sibiului, acum în București, a beut din greșală spirt de terpenină, crezând, că e un medicament (leac). Ea a fost dusă la spital, unde nu se știe, de va scăpa cu viața.

Pentru soldații din România. Văzând ministrul de războiu, că banii hotărâți pentru hrana soldaților nu se mai ajung din cauza scumpetii, a mărit suma dela 40 la 50 bani de soldat pe zi. E știut, că în România soldații capătă, pe lângă legume, cinau, zahăr, o pâne și câte 400 grame carne pe zi.

Cât se cheltuiește pentru înarmări. Un economist francez publică o statistică, din care se vede cât de grozav s'au înmulțit cheltuelile pentru armată în statele Europei. Din tabela următoare se vede, cari au fost cheltuelile în 1883 și în 1908. Dela 1908 încoace se'nțelege, că au crescut și mai mult.

	1883	1908	
În Germania erau	504	1504	milioane de cor.
» Anglia	702	1437	» » »
» Austro-Ungaria	348	529	» » »
» Franța	789	1100	» » »
» Italia	311	457	» » »
» Rusia	864	1511	» » »

În alte țări au crescut, la un loc, dela 593 milioane la 948 mil., așa că în toate țările au crescut din 1883 până'n 1908 dela 4111 la 7536 milioane. În sumele acestea uriașe nu sunt socotite cheltuelile războaielor purtate în răstimpul dela 1883—1908. Războiul cu Burii i-a costat pe Englezi 5 miliarde și jum. cor., războiul ruso-japonez pe Ruși 6 miliarde și jum., pe Japonezi 5 miliarde. Și la urma urmei, care a fost rezultatul? Burii au autonomie deplină, iar Rusia a încheiat în timpul din urmă un fel de alianță cu Japonia.

Tot așa va fi și cu războiul lăuntric din Ungaria. De 40 de ani Români suntem în luptă pentru libertatea națională și la urmă tot noi vom învinge. Ce-a câștigat țara din aceste lupte?

Tifosul (lingoarea) în Mostar (Herțegovina). Intre soldații rămași în căzările din Mostar s'au ivit tifosul. Șase dintre cei 40 îmbolnăviți au murit.

Cât cheltuește Austria pentru beuturi. Cele 28 milioane de locuitori din Austria (fără Ungaria) au cheltuit într'un singur an pentru bere 600 milioane de coroane, pentru vin 750 mil., pentru rachiu 350 milioane, cu totul un miliard și 700 de milioane. Unde mai pui sutele de milioane cheltuite pe tăbac. Și lumea totuși se plânge de sărăcie.

Așa e și la noi. Sunt sate, cari spun, că n'au de unde scoate două-trei mii de coroane pentru susținerea unei școli românești. Dacă s'ar face însă socoteala, cât cheltuește un astfel de sat pentru beuturi, mai ales pentru rachiu spurcat, s'ar vedea că sunt uneori zeci de mii de coroane.

Vremea a fost săptămâna trecută iară neobișnuită pentru luna lui August. La noi în Ungaria a nins la Karczag, zăpada acoperind câmpul întreg. Dar s'a și topit curând. În România vărfurile munților sunt acoperite cu zăpadă. În Germania apușeană plouă de câteva săptămâni, ceea ce a făcut pagube mari sămănăturilor, mai ales că timpul a fost și rece. În Suedia au fost timp de câteva zile furtuni, cari au nimicit o parte mare din sămănături.

O pușcă nouă. Un German Schrader a inventat (iscodit) o nouă întocmire pentru descărcatul puștei militare. Când se descarcă pușca cu repetiție (cum e și cea dela noi), la pușca lui Schrader sare învelișul (hilza) cartușului singur afară, celalalt cartuș intră în țevă și mașinaria se închide tot singură. Aceasta merge foarte iute, fără ca soldatul să facă ceva.

Jubileul umbrelei. Anul acesta s'au împlinit 200 de ani, decând Englezul Ionas Hanway a făcut cea dintâiu umbrelă (cort, ploier, parapleu), ca să se năpădească de ploaie. Din Anglia, umbrela s'a răspândit în Franța, apoi pretutindeni pe pământ. O glugă bună e însă și acum mai potrivită, căci nu ți-o ia vântul când plouă mai bine.

Ciocnire de tren. Niște lucrători au lăsat pe linia Cucerdea-Ludoș o trasină, intrând, după cum se spune, într'o crâjmă. Venind un tren de marfă, acesta s'a ciocnit așa de tare de trasină, încât a deraiat (sărit de pe șini) și a căzut în Murăș, stricându-se multe vagoane. Jandarmii au arestat pe lucrători.

Drumurile de comitat la noi. Cu funcționari ca Perényi și alții de treapta lui se'nțelege, că nici drumurile de comitat nu sunt ținute în stare bună. Aceasta s'a dovedit și acum în preajma manevrelor împărătești din Bănat. Ministrul drumurilor a dat ordin comitatelor Arad și Ciongrad, ca în timp de cinci săptămâni să repareze drumurile. Dela comitate i-s'au răspuns, că în timp așa de scurt nu se poate. Așa de ticăloase sunt drumurile! Dar și mai ticăloși ceice au să îngrijască de ele.

Falșificatori de bani. O bandă de Țigani s'a apucat să falșifice monete de aur de câte 20 cor. Curat aur dela faur. Jandarmii au pus însă mâna pe ei și pe un sac mare plin cu astfel de monete falșificate. Falșificatorii au fost prinși în Jdioara (comit. Caraș-Severin).

Sultanul și călătoriile în străinătate. După legea mohamedană, Sultanul Turciei nu poate călători nici odată în străinătate, fără dacă pleacă în fruntea unei armate, ca să cucerească o țară nouă. Dar câte unul dintre ei a știut să împace și capra și varza, adică și legea lor și dorul de călătorie. Unul a pus în ghete (păpuți) între tălpi pământ luat din Turcia, așa că trecând granița el călcă tot pe pământ „turcesc“. Sultanul Abdul Asis, care voia să meargă în anul 1867 la expoziția din Paris, făcu altminteri. El porunci gazetelor turcești din Constantinople să vestească, că împăratul Napoleon i-a dăruit Franța. Acum putea merge liniștit, căci se ducea doară în țara lui. Când a plecat apoi din Franța, a dat de veste, că i-a dăruit lui Napoleon Franța înapoi. Se'nțelege, că Francezii au răs mult, când au aflat de aceste „daruri“.

Pentru siguranța aviatorilor. De câteori s'a stricat motorul (mașina) la un aieroplan sau a plesnit vr'un balon, aviatorii căzând dela o înălțime și mai mică s'au prăpădit. Pentru a-i apăra pe viitor de moarte, un căpitan german a inventat un fel de umbrelă (parapleu), cu care să se lase aviatorul jos în caz de primejdie. Nu de mult s'au făcut încercări cu o astfel de umbrelă. Dintr'un balon s'a dat drumul umbrelei, de care eră atârnată o păpușă în greutate de 70 de kg. Păpușa și umbrela au făcut drumul de 800 de metri dela balon până jos în un minut, fără să se răstoarne sau legene. Se vor mai face și alte încercări cu păpuși, apoi vor cercă oameni.

Surparea unei case mari din Kieff în Rusia a avut drept urmare moartea a 15 oameni; 27 au fost greu răniți. Casa s'a surpat din cauza ploilor celor multe, cari au slăbit temeliiile ei. Când cu nenorocirea s'au produs scene sfâșietoare. O mamă, care scăpase, s'a întors între dărâmături, ca să-și caute copilul. Atunci s'a produs o nouă surpare, care a omorât și pe mama. Nefericitul tată s'a sinucis, când a văzut că ce are mai drag pe lume, soția și copilul, nu mai sunt între cei vii.

Capra în loc de doică. În orașul Cinci-Biserici (Pécsi, în Ungaria) este un azil de stat, în care sunt crescuți copii de țâță. Pentru aceștia statul plătește doici anume, cari să-i alăpteze. Acum s'a făcut încercare de-a înlocui doicile cu — capre, și încercarea a reușit. S'au adus în azil mai multe capre, copiii au fost puși cu gura la țâțele caprelor și au început să sugă. Caprele încă se arată liniștite. Lucrul acesta e de mare însemnătate pentru sănătatea copiilor, căci laptele de capră e totdeauna sănătos, pe când cel de vacă, de care trebuie să li se dea de multeori neajungând doicile, e uneori molipsit cu microbii ofteiei.

Un fecior — servitoare. Sărbul Milan Chirta din Beșcherecul mare (Bănat) are o față ca o față frumoasă. Intr'o zi se îmbracă în haine de fată și porni pe stradă. Feciorii s'au luat după el, căci nimeni nu bănuia, că e băiat. Pe urmă Milan a intrat servitoare la un hotel, apoi cassieră la un cafeu (cafenea). Toată tinerimea se prăpădiă după „ea“. Poliției nu i-s'a părut lucru curat și cercetând, a aflat, că e băiat. El a trebuit să îmbrace iară hainele bărbătești și va fi și pedepsit.

Pedepsit, pentru că a scăpat un om de moarte. Ceice au călători cu trenul, au văzut în vagoane, pe perete, o întocmire cu un mâneriu, pe care dacă-l sucești, stă trenul pe loc. Aceasta e făcută pentru oprirea trenului, dacă e vre-o primejdie mare. Dacă oprește însă cineva trenul numai din răsfăț, e pedepsit foarte aspru. Un tren plecat din Budapesta tocmai trecea peste un pod de pe râul Vag. Un călător văzu pe un om luptându-se cu valurile apei. El suci mânerul, trenul se opri, călătorul sări în râu și scăpă pe nenorocit dela moarte. Ajungând însă trenul în stația cea dintâiu, mântuitorul vieții celuice eră să se înecă fu arestat, pentru că să fie pedepsit. El suci se mânerul fără ca să fie *trenul* sau vr'un călător din tren în primejdie.

La fondul Episcopul Nicolae Popea pentru masa învățăceilor meseriași au mai dăruit: Ioan Petrișor, paroh (Alțina) 40 b., Georg Hienz, faur, soția sa Ana n. Pildner și copiii lor George și Helmine, încheiând contractul cu învățăcelul Partenie Stana din Burjuc cor. 1.50; I. Tuducescu, funcț. la „Academia Română“ (București) 1 cor., Taxele ședinței literare festive din 25 Iulie cor. 9.56, iar la „Legatul T. L. Albin pentru ajutorarea copiilor din Cut“, aplicați la meserii au dăruit: C. Schiau, inv. (Topârcea) 20 bani, N. Boieru, par. (Breaza) și soția sa Florica 40 bani, L. Pușcariu, șef contabil (Cluj) soția sa Elena și fiii lor Emil și Mircea 80 bani, I. Anghel, grădinar și soția sa Elena n. Albu 50 bani, Ioan Ursu de Margine, inginer de comasație cor. 1.25 și F. Stoiber, mănuser 2 cor. — Pentru prinos aduce calde mulțămite, în numele comitetului „Reuniunii sodalilor români din Sibiu“: Victor Tordășianu, prez.

Sălbătăciile Ciangăilor din Săcele. Românii din Săcele au obiceiul nepotrivit de-ași serba nunțile în crâjmă, care e a tuturor, prin urmare și a mișeilor. La o astfel de nuntă din Satulung au năvălit câțiva Ciangăi — cel mai sălbatic neam de pe pământ — printre oaspeți și scoțând cuțitele au rănit trei Români. Cu câteva săptămâni în urmă au intrat la o altă petrecere românească împreună cu concert spărgând o lampă. Românii de-acolo sunt lăsați pradă acestor feară hunice, căci autoritățile sunt tot de neamul lor. Nouă ni se pare, că Românii nu se apără cu destulă energie, căci astfel de gunoaie știu totdeauna de frică.

Un rămășag, care costă 50 de coroane. Cărușul Hans Gausch își petrecuse bine cu câțiva prieteni. După ce li se suise beutura la cap, Gausch se lăudă, că are să tragă poliția pe sfoară. Ceialalți se rămășiră cu el, că nu o va face. Gausch primi rămășagul și porni pe strada Cisnădiei din Sibiu strigând cât îl luă gura: Poliție! Un polițist l-a oprit și l-a dus la poliție. Aici și-a spus povestea. Cei dela poliție, fiindcă a câștigat rămășagul, l-au pedepsit cu 50 coroane.

Cu prilejul acesta ne vine în minte rămășagul unui Jidan. Un fecior se lăudă în fața mai multora, că el se prinde cu oricare pe 20 de bani, că cu o singură tăietură retează unghia dela un deget. Un Jidan lacom nu credeă și primi rămășagul. El întinse degetul, feciorul scoase un briciu și trase cu el retezând Jidanului nu numai unghia, dar și o bucată din deget. Strămbându-se de durere, Jidanul strigă: *au vezi, am chiștigat!*

Caz de moarte. Subscrișii cu inima înfrântă de durere aducem la cunoștința tuturor rudeniilor, cunoscuților și pretinilor, că mult iubitul nostru soț, tată, frate și cumnat *Aurel Salca*, după scurte suferințe, în al 47-lea an al etății și al 20-lea an al preafericitei sale căsătorii, și-a dat nobilul suflet în mâinile Creatorului, Joi în 29 August st. n. 1912, la 4 oare după amiază. Rămășițele scumpului defunct se vor așeza spre vecinica odihnă Sâmbătă, în 31 August la oarele 3 d. a., în cimiterul bisericii gr-cat. din Boarta. Boarta, la 30 August 1912. Fie-i țărâna ușoară și memoria binecuvântată! Maria Salca n. Albu ca soție, Marioara, Aurelia, Aurel, Ionel, Victor și Eleonora ca fii și fiice. Ana Albu ca soacră. Iustin, Alexandru, Elisaveta și Eleonora ca frați și surori. Ioan Răspop, Petru Albu, Bucur Albu, Ana Răspop, Emilian Albu, Stancă Albu și Anicuța Albu, ca cumnați și cumnate.

ECONOMIE

Statutele Societății cooperative sătești.

Într-unul din numerele trecute am dat știrea, că în România sunt pe cale a se forma la sate societăți cooperative, cari să facă cu putință țărănilor cumpărarea de mașini, înființarea de ateliere, magazine de bucate ș. a. E vorba adevărat de-a face pe țaran stăpân adevărat pe rodul muncii lui. E știut, că folosul adevărat după munca câmpului nu-l trage el, ci negustorul de grâne, mai totdeauna Jidan, care-l cumpără dela țaranul lipsit cu un preț cu mult mai mic, ca apoi să-l vândă cu câștig mare la negustorii cei mari de grâne. Dacă ar fi în sat o societate cooperativă, țaranul ar găsi banii, de cari are numai decât trebuință, la ea, grânele și-le-ar depune în magazie, de unde s'ar vinde la timp potrivit, când prețul e urcat. Având trebuință de mașini mai mari pentru agricultură, pe cari unul singur nu le-ar putea cumpăra, ar veni în ajutor societatea cooperativă, care ar cumpăra mașinile și le-ar pune la îndemână tuturor membrilor ei. O societate cooperativă poate cumpăra pentru membri ei tauri, armăsari, vieri, găini de prăsilă, pomi de cei mai buni, semintele cele mai alese ș. a., tot de soiul cel mai bun și cu preț mic, căci cumpără mai mult deodată. Când e vorba de vânzare, țaranii nu și-ar putea vinde numai grânele cu prețuri mai bune, ci și poamele din grădinile lor, munca mânilor lor, cum ar fi pânză, postavuri, lucrări făcute din lemn și multe altele.

Iată cauzele principale, cari au făcut pe ceice se interesează de înaintarea țărănimii în România, ca să alcătuească un proiect de statute pentru acest fel de cooperative și să pornească o propagandă viie pentru înființarea lor la sate. Precum am dat anul trecut mai multe modele de statute pentru bănci populare și alte tovărășii, așa dăm și acum noul proiect de statute pentru ca cu toții să ne gândim și la noi a înfăptui cât mai multe cooperative la sate, pentru ca să scăpăm de robia economică, în care ne ține străinul, și astfel să ne ajungem și ținta deosebiri culturale și politice.

Proiectul de statute e următorul:

CAP I.

Iniințare. Scop. Durată.

§ 1. Sub îngrijirea și cu sprijinul Băncii populare se înființează în comuna comitatul o Societate Cooperativă de producție, aprovizionare (cumpărare) și desfacere în comun cu numele....

§ 2. Aceasta societate va lucra pe temeiul legii..... și pe temeiul statutelor de față.

§ 3. Scopul societății este:

a) De-a da sfaturi membrilor cum să și îmbunătățească munca pământului și creșterea vitelor.

b) De-a-le procura toate lucrurile trebuincioase meseriei lor și de-ai ajuta să prefacă produsele pământului și ale animalelor în mărfuri lucrate.

c) De-a desface produsele în comun.

§ 4. Durata societății este nelimitată (adeacă nu e numai pentru un anumit număr de ani).

CAP II.

Membrii. Drepturi. Datorii.

§ 5. Membri societății sunt solidar și nelimitat răspunzători de toate obligațiunile contractate de consiliu (comitet) pe baza acestor statute și după regulile prevăzute întrânsele.

Numărul lor este nelimitat (pot fi oricât de mulți).

Pot fi membri toți sătenii majori (vrâstnici) de orice sex (bărbați și femei), din comuna, cari se îndeletnicesc cu o meserie producătoare (în legătură cu agricultura).

Femeile măritate nu pot face parte din societate fără consimțământul soților.

§ 6. Membri noi se primesc de consiliu printr'o declarație scrisă, sub aprobarea adunării generale.

Pentru cei neștiutori de carte, declarația va fi legalizată de judecătorul de ocol.

§ 7. Membri se consideră scoși din societate:

- Când cer singuri de bunăvoie.
- Când sunt dați afară din societate.
- Când mor.

§ 8. Când un membru cere să fie scos din societate, el e dator să-și plătească mai întâiu toate datoriile ce are, chiar când ele n'au ajuns încă la termen.

În acest caz calitatea de membru se perde la finele anului social (când se încheie socotelile).

§ 9. În caz de moarte a unui societar, moștenitorii săi vrâstnici (majori) nu pot fi primiți ca membri decât potrivit §-lui 6 din aceste statute, iar în caz când nu sunt primiți, partida lor se stabilește ca și pentru ceilalți societari (membri ai societății) la sfârșitul anului social.

Moștenitorii nevrâstnici vor putea fi reprezentați în societate până la stingerea datoriilor lor de către tutorii lor.

§ 10. Scoaterea afară din societate se poate face:

a) Pentru neîmplinirea obligațiunilor (îndatoririlor) fără arătare de motive.

b) Pentru condamnare de judecată cu pedepse infamante (rușinoase, pentru furt, omor, înșelăciune).

c) Pentru nesupunere cătră statutele de față și cătră hotărârile adunării generale, cum și când se dovedește, că lucrează contra intereselor societății.

Scoaterea afară din societate se pronunță de consiliu cu drept de apel la adunarea generală.

Cei dați afară vor depune apelurile lor comisiunii cenzorilor, care va trebui să-le aducă la cunoștința adunării generale spre a hotări.

Pentru cei cari au cerut singuri să iasă din societate, adunarea va hotări cu majoritate de voturi, adevărat jumătate plus (și încă) unul, iar pentru cei dela litera b), cu o majoritate de două treimi din numărul celor prezenți.

§ 11. Un membru scos din societate nu mai poate fi primit decât după trecere de 2 ani dela scoatere și numai cu învoierea adunării generale.

§ 12. Membri scoși din societate perd orice drept pe acel an la câștigurile societății.

Membri ieșiți din societate rămân răspunzători, potrivit §-lui.... din legea comercială, de toate obligațiunile încheiate de societate pe timpul lor, până la stingerea deplină a acestor obligații.

(Va urma),

Știri economice.

Mare hotel românesc în Sibiu. Conzistorul arhidiecezan din Sibiu a hotărât, într'o ședință ținută în zilele trecute, ca în locul caselor vechi din colțul Promenadei Bretter să zidească un mare hotel românesc. E știut, că aceste case vechi, dimpreună cu palatul Habermann, formează proprietatea bisericii noastre.

Zidirea cea nouă costă preste 200 mii de coroane. Ea desigur că va fi o podoabă pentru Sibiu. Intreprinzătorii, cari vor construi frumoasa zidire sunt doi Români brașoveni, întovărășiți sub firma „*Dușoiu și Leucă*“. La licitație au luat parte și întreprinzători străini. Cu toate acestea Conzistorul a dat Românilor zidirea, deși ei au fost cu aproape 10 mii mai scumpi ca străinii.

Accasta hotărîre a Conzistorului nostru merită toată laudă, fiindcă prin ea se dovedește în faptă sprijinirea întreprinzătorilor noștri Români. Am dori ca acest lucru să servească de pildă și altora!

Un jubileu. La 2 August n. se împlinesc 20 de ani, decând s'a introdus la noi valuta de aur (2 August 1892), adevărat prețul banilor să se socotească după valoarea aurului. Gazetele jidane (liberale), spun, că introducerea valutei de aur a fost un lucru bun. Da, pentru bancherii jidani, noi însă, decând cu valuta de aur, plătim toate lucrurile mai scump. Ceeace plătim atunci cu 30 de cruceri plătim acum nu cu 60 de bani, ci cu o coroană cel puțin.

Jubileul „Agricolei“. Cea dintăiu bancă dela noi, care s'a gândit la comerțul cu bucate și să dea împrumuturi și pe vite, apoi la industria morăritului, e *Agricola*, societate economică pe acții în Hunedoara, având ca director pe cunoscutul nostru economist, dl Vasile Osvadă. Anul acesta și-a serbat jubileul de 10 ani, având acum un capital, de 100 mii cor., depuneri 807 mii cor., bucate în valoare de 226 mii cor. Din veniturile curate a dat în acești zece ani 7000 cor. pentru scopuri de binefacere.

Intreprinderi românești. Dreptul de exploatare al apelor de borviz din Bibarț-falva (Săcuime) a fost cumpărat de o so-

societate din București. Băile Corond, tot din Săcuime, încă vor fi cumpărate de o societate românească alcătuită din Români dela noi și din bogătași din București.

Băi de sare în Sebeșul-sălesc. În luna-aceasta s'au deschis în Sebeșul sălesc băi (scalde) nouă de sare. Apa vindecătoare din aceste băi se aduce pe canal dela un izvor de lângă Sebeș. Băile s'au dovedit foarte bune la reumatism și alte feluri de boale în oase și în mușchi. Par a fi mai bune chiar și decât cele din Ocna-Sibiului, la tot cazul sunt mai eftine. Stabilimentul de băi s'a făcut de o societate pe acții cu un capital de 100 miș cor., din cari 60 mii date de două bănci săsești, 10 mii de una românească, restul de alți subscriitori de acții.

Abonați noi la „Foia Poporului“ se primesc cu începutul fiecărei luni. Toți aceia, cari abonează acum „Foia Poporului“, primesc în cinste partea din foaie a romanului „Cu paloșul“ de când s'a început publicarea lui, adică dela Nr. 52 din 1911 încoace.

Facem cunoscut, că cine nu primește vr'un număr din foaie să reclameze îndată la poștă, sau la noi cel mai târziu în 2—3 zile după aceea. Iar nu după săptămâni, când nu mai avem acei numeri.

Cine n'ar avea partea romanului „Cu paloșul“ complet, dela început, să ne scrie acum până mai avem. Bine înțeles, e datorința fiecăruia, ca să-și grijească folle din cât se poate. În viitor nu vom mai putea trimite nici din acestea așa multe. Iar cine nu cetește toate foile, acela nu va putea înțelege cum se cade acest roman istoric atât de interesant și frumos. Orijiți, deci, partea foil cu romanul!

Localul de întrunire al Românilor din Sibii și jur este *Restaurantul Brote*, pe promenada Bretter, unde se află mâncări și beuturi bune și ieftine.

Din cauza sărbătorii de Mercuri (ziua sfintei Marii) numărul de acum al „Foi Poporului“ s'a expedit numai Vineri după amiază.

Redactor resp.: Nicolae Bratu.

Editura și tiparul „Tipografia Poporului“.

Dr. Ittu

s'a reîntors din călătorie și ordonează zilnic Sibiiu, Strada Cisnădiei Nr. 43.

Institut pentru cursuri de științele comerciale de **Frideric Mester**, proprietarul celei de mai nainte peste granițele Europei cunoscuta Academie comercială în Lipsa. Prospecte gratis trimite Direcțiunea. 687 2—5

Fetițe de școală

se primesc în cost și cvartir la Maria Iako, soție de măestru rotar, Sibiiu, Schiffbaumel Nr. 7. 679 2—3

Loc deschis.

Raportele dela **institutul de stat pentru bolnavi** din Olmütz amintesc: Apa naturală amară **Franz Josef** și în doze mici, în timp scurt, fără alte influențe particulare, are efect sigur la urdinare. Aceasta apă are acea superioritate că nu îngreunează organele mistuitoare; de aceea apa „**Franz Josef**“ poate fi recomandată, ca un excelent mijloc pentru urdinare. Să capătă în farmacii și drogerii.

Dentist 615 7—52

VIRGIL MONTEAN

Sibiiu, strada Măcelarilor

întrarea prin

Strada Poplăcii (Quergasse) Nr. 22.

Pune dinți

în cauciuc și de aur cu prețuri moderate.

Pardoseală.

După ce pardosirea stradelor și a trotoarelor în Sibiiu se urmează cu tot dinadinsul, — e în interesul p. t. proprietarilor de case, că de deja acum să se hotărăscă dacă voesc sau nu a pardosi cu asfalt gangurile și curțile. Aceste lucrări, executate acum în legătură cu pardosirea trotoarelor, costă cu mult mai puțin, decât atunci când s'ar face singurătate mai târziu. Preliminare și informațiuni dă gratuit întreprinderea de pardoseală cu asfalt **Siebenbürger Vereinsbank**, societate pe acții în Sibiiu. 678 3—5

Pentru pășunat.

Pășunatul de iarnă dimprună cu pădure, aparținător comunei Săcel e de arăndat. Dotororii să se adreseze la Ilie Popa Tănăsoi din Săcel. 709 1—3

De vânzare

din mână liberă, o moșie, comasată în esten. ziuno de 40 jugăre, situată în comitatul Sibiiului, cu o comunicațiune foarte favorabilă. — Informații la „Foia Poporului“. Pentru răspuns a se adăuga marcă postală. 681 2—3

Max de Robotard, fost ofițer de cavalerie a suferit timp îndelungat de stomac și plămâni. Boala lui a nădărnicit întreaga familie, iar el de supărare a ajuns în o stare grozavă de nervozitate. Sgârșirile grele îl apucă de multe ori, după care sughiturile cu plâns îl înecă, fără să știe de ce. Era înfiorător să-l fi văzut cineva în acele momente. După multe încercări zadarnice, ca: băi, f. er, locuri de recreare, fără să simtă vro o ușurare, — la sfaturile unuia a încercat și cu „Cărbunile Belloc“. Întăiu îi era scârbă de pravul acela negru de cărbune, dar văzând că începe să-l chinuie din nou sgârșirile de stomac și-a făcut curaj și a lișchit o linguriță de cărbune din pravul cărbunelui Belloc. „Am rămas înmărmurit, — povestea el, — de gustul de cafea din pravul cărbunelui Belloc. Am rămas înmărmurit, — povestea el, — de gustul pravului de cărbune, pe care mi-l închipuisem de nesuferit. Am luat apoi încă două lingurițe pline, înghitându-le tot așa de ușor ca și pe cea dintâi. Dar mai mare mi-a fost mirarea, când după vro-o câteva minute n'am mai simțit nici o durere, aflându-mi odihna pierdută deatâta vreme. Am început a lua zilnic din pravul de cărbune Belloc.“

Durerile de stomac a scăzut de tot, mistuirea se făcea ușor, dobandisem pofta de mâncare și inutul cu inutul mi-am recăștigat sănătatea deplină. Numai cărbunelui Belloc i-se datorește însănătoșirea mea. Subsemnat: Max de Robotard, fost căpitan de Dragonieri. Nanco, 8 Februarie 1887.

De fapt ajunge întrebuițarea Cărbunelui Belloc, în doze de 2—3 linguri de supă după fiecare mâncare, ca astfel în câteva zile să vindecă orice dureri de stomac, chiar și dacă sunt mai vechi sau cari prin folosirea altor mijlocuri nu s'au putut delătura.

Cărbunile Belloc produce o simțire plăcută în stomac, dă apetit, întefțește mistuirea și delătura orice astupătură a stomacului. Belloc e un mijloc sigur contra îngreunării stomacului după mâncare, contra migrenelor, cari provin în urma mistuirii rele, contra arsurilor și junghiurilor în stomac, precum și contra durerilor de nervi ai stomacului și pântecelor. cel mai simplu mijloc, pentru a lua cărbunile Belloc, care e prefăcut în pulvăr, este, al pune într'un pahar de apă curată sau cu zahăr, apoi se mestecă, iar după aceea se bea dintr'odată sau în mai multe rânduri.

Cărbunile Belloc poate numai ajuta dar nici când strica, în orice măsură s'ar lua. Se capătă în toate apotecele.

S'au făcut încercări, ca să imiteze cărbunile Belloc. Dar aceste încercări au rămas fără rezultat și nu vindecă, fiindcă astfel de imitațiuni nu sunt preparate cum se cade.

Pentru a se împiedeca orice seducere, trebuie avut de grije ca pe sticlă să fie numele Belloc și adresa laboratorului: Maison L. Frère 19, rue Iacob, Paris.

P. S. Persoane, cari nu se pot obicinui, ca să închiță pravul de cărbune, acelea să ia mai bine Pastile Belloc.

2—3 pastile după fie care mâncare și totdeauna când se simte dureri de stomac ajung ca să producă o însănătoșare sigură. Aceste pastile conțin cărbune Belloc curat. Ajunge a le lua în gură, unde puțin mestecate, se descompun, și le putem înghiți îndată.

Se capătă în Sibiiu la: Carol Müller apotecă „La vulturul negru“, Piața mare Nr. 10, Aug. Teutsch, apotecă „La leu“, Piața mare Nr. 17, Gudo Fabritius, apotecă „La urs“, Piața mică Nr. 29. — În Brașov la: Apoteca „La urs“ Vctor Roth urm. Carol Schmedt, precum și în toate apotecele de preste tot locul.

Haine pentru domni și băieți

costume pentru copii, pardesiuri și mărfuri de blănării în cea mai bună calitate și cel mai nou facon recomandată, pe lângă prețuri foarte reduse.

Eduard Elias
Sibiiu, Piața-mică Nr. 13.

Calfe de faur

precum și un lucrător, care face foc; află angajament momentan la

Cari Weindel măestru de cară
Sibiiu, strada Șaguna Nr. 19.

Tot acolo se primește și câte un învățăcel șelar, luștritor, rotar și faur. 707 1—3

Deschidere de prăvălie.

Prin aceasta ne permitem a aduce la cunoștința onoratului public, că ne-am deschis o

Prăvălie de haine pentru domni, băieți și copii în Sibiiu, strada Ocnei Nr. 11/a.

În urma chiriei mici, noi suntem în stare a vinde **haine și stofele cele mai fine** pe lângă **prețurile cele mai ieftine**. Orice costum cumpărat la noi se indreaptă gratis după măsură. **Despărțământ separat pentru lucru după măsură după croiala cea mai modernă.** Mare alegere în stofe moderne indigene și străine pentru dame și domni. Orice costum după măsură se poate liferă în decurs de 48 ore. Pentru lucru cu gust și bun se garantează. Înainte de ce cumpărați haine gata sau după măsură, vă rugăm a vă convinge la noi despre calitatea stofelor și prețurile ieftine. Cu toată sîmă 706 1—3

Fr. Samu & comp.

Povestea unui ofițer.

Domnul de Robotard, fost ofițer de cavalerie a suferit timp îndelungat de stomac și plămâni. Boala lui a nădărnicit întreaga familie, iar el de supărare a ajuns în o stare grozavă de nervozitate. Sgârșirile grele îl apucă de multe ori, după care sughiturile cu plâns îl înecă, fără să știe de ce. Era înfiorător să-l fi văzut cineva în acele momente. După multe încercări zadarnice, ca: băi, f. er, locuri de recreare, fără să simtă vro o ușurare, — la sfaturile unuia a încercat și cu „Cărbunile Belloc“. Întăiu îi era scârbă de pravul acela negru de cărbune, dar văzând că începe să-l chinuie din nou sgârșirile de stomac și-a făcut curaj și a lișchit o linguriță de cărbune din pravul cărbunelui Belloc. „Am rămas înmărmurit, — povestea el, — de gustul de cafea din pravul cărbunelui Belloc. Am rămas înmărmurit, — povestea el, — de gustul pravului de cărbune, pe care mi-l închipuisem de nesuferit. Am luat apoi încă două lingurițe pline, înghitându-le tot așa de ușor ca și pe cea dintâi. Dar mai mare mi-a fost mirarea, când după vro-o câteva minute n'am mai simțit nici o durere, aflându-mi odihna pierdută deatâta vreme. Am început a lua zilnic din pravul de cărbune Belloc.“

Durerile de stomac a scăzut de tot, mistuirea se făcea ușor, dobandisem pofta de mâncare și inutul cu inutul mi-am recăștigat sănătatea deplină. Numai cărbunelui Belloc i-se datorește însănătoșirea mea. Subsemnat: Max de Robotard, fost căpitan de Dragonieri. Nanco, 8 Februarie 1887.

De fapt ajunge întrebuițarea Cărbunelui Belloc, în doze de 2—3 linguri de supă după fiecare mâncare, ca astfel în câteva zile să vindecă orice dureri de stomac, chiar și dacă sunt mai vechi sau cari prin folosirea altor mijlocuri nu s'au putut delătura.

Cărbunile Belloc produce o simțire plăcută în stomac, dă apetit, întefțește mistuirea și delătura orice astupătură a stomacului. Belloc e un mijloc sigur contra îngreunării stomacului după mâncare, contra migrenelor, cari provin în urma mistuirii rele, contra arsurilor și junghiurilor în stomac, precum și contra durerilor de nervi ai stomacului și pântecelor. cel mai simplu mijloc, pentru a lua cărbunile Belloc, care e prefăcut în pulvăr, este, al pune într'un pahar de apă curată sau cu zahăr, apoi se mestecă, iar după aceea se bea dintr'odată sau în mai multe rânduri.

Cărbunile Belloc poate numai ajuta dar nici când strica, în orice măsură s'ar lua. Se capătă în toate apotecele.

S'au făcut încercări, ca să imiteze cărbunile Belloc. Dar aceste încercări au rămas fără rezultat și nu vindecă, fiindcă astfel de imitațiuni nu sunt preparate cum se cade.

Pentru a se împiedeca orice seducere, trebuie avut de grije ca pe sticlă să fie numele Belloc și adresa laboratorului: Maison L. Frère 19, rue Iacob, Paris.

P. S. Persoane, cari nu se pot obicinui, ca să închiță pravul de cărbune, acelea să ia mai bine Pastile Belloc.

2—3 pastile după fie care mâncare și totdeauna când se simte dureri de stomac ajung ca să producă o însănătoșare sigură. Aceste pastile conțin cărbune Belloc curat. Ajunge a le lua în gură, unde puțin mestecate, se descompun, și le putem înghiți îndată.

Se capătă în Sibiiu la: Carol Müller apotecă „La vulturul negru“, Piața mare Nr. 10, Aug. Teutsch, apotecă „La leu“, Piața mare Nr. 17, Gudo Fabritius, apotecă „La urs“, Piața mică Nr. 29. — În Brașov la: Apoteca „La urs“ Vctor Roth urm. Carol Schmedt, precum și în toate apotecele de preste tot locul.

Târgurile de țară.

(Ziua târgurilor e după calendarul vechi).

- 18 August: Alțina.
 - 19 August: Cluj, Comloș (Banat), Crișul săsesc, Pișcolț, Sân-Mărtinul-Homoroșului, Voitec.
 - 20 August: Beclean.
 - 21 August: Porumbacul inf.
 - 22 August: Alămor, Giula, Jucul de Jos, Murăș Oșorheiu, Năsăud, Sighetul-Marmației, Zelu.
 - 23 August: Biertan, Galgo, Geoagiul de jos.
 - 25 August: Deta (Timiș), Gherghio-Sân-Miclăuș, Hieșfalău în Secuime.
 - 26 August: Beba veche, Jombolia, Orșizidorf, Șimand.
 - 27 August: Buteni, Ciuc-Sepviz, Dezna, Făgăraș, Macfalău, Mocrin, Panticu, Turda.
 - 28 August: Spermezeu, Vurmloc.
 - 29 August: Drașeu, Cristurul săcuesc, Zam.
 - 30 August: Cacova, Cehul din Selagiu.
 - 31 August: Tășnad.
 - 1 Septembrie: Fântâna (Hidegkút), Oradea mare, Pecica maghiară (com. Arad), Sibiu.
 - 2 Septembrie: Chichinda mare, Gyertyámoc.
 - 3 Septembrie: Cața, Eperjes, Görgény, Murăș-Orga.
 - 4 Septembrie: Marcod, Orșova.
- În aceste zile se țin în comunele de seamă sus târgul de mărfuri, pe când târgurile de vite, cai, oi, porci, etc. se țin, ca de obicei, cu 1-2 zile mai înainte.

Prețul bucatelor

În SIBIU la 27 August st. n.:

Grâu	Cor. 15 60 până 18,—	de hectolitru
Țicără	12,—	18,—
Orz	11,—	13,—
Ovis	8,—	9,—
Cucuruz	14,—	15,—
Cartofi	8 50	4,—
Țasole	— 8	— 20
Țilă Nr. 3	35,60	36,00 la 100 chilo
"	4	35,80 35,60
"	5	24,60 24,80
Țilă nr. 4	158,—	160,—
Țilă nr. 5	158,—	160,—
Țilă brut	56,—	60,—
Sau de lumini	80,—	88,—
Sau de lumini topit	101,—	104,—
Țăpun	66,—	66,—
Țăp	3,40	4,—
Țăpun	9,50	10,20 la met cub
Țăpun	8,—	8,50
Țăpun rafinat	2,25	2,30 la litru
Țăpun ordinar	2,23	2,25
Țăpun de vită pentru supă Cor.	1,36 până 2,—	la chilo
" " " friptură	1,63	2,—
" " " vițel	1,—	1,80
" " " porc	1,20	2,—
Țăpun 10 bucăți	—,57	—,67
Țăpun pătrar de miel	—	—
Țăpun carne de cal	—,80	1,20

În BUDAPESTA la 28 August st. n.

Țăpun de țară 78 chilo Cor.	11,55 până 11,55	la 50 chilo
"	79	11,45 11,65
"	80	11,55 11,70
Țăpun	9, 0	9,65
Orz	9,80	9,80
Ovis	9,80	10,65
Cucuruz	9,87	9,80

Prețul banilor în 28 August n.

	comparat:	vândut
Țăpun	Cor 11,28	11,38
100 Lei, hârtie	94,70	95,10
100 Lei, argint	93,—	94,70
Țăpun turcești, aur	21,45	21,65
Țăpun sterlingi englezești	23,85	24,05
100 marce, aur	117,50	117,92
100 hârtie	117,50	117,92
Țăpun Napoleon	19,04	19,14
100 Ruble rusești, hârtie	253,—	2,55—
100 argint	242,—	2,45—

Biblioteca

„Foi Poporului“.

Din Biblioteca „Foi Poporului“ au apărut până acum următorii numerii:

- Nr. 1. Nichita Balica, povestire istorică de Silvestru Moldovan și Movila lui Burcel, de V. Alexandri. Ediția III.
- Nr. 2. Doine și strigături, culese și întocmite de Nicolae Regman. Ediția III.
- Nr. 3. Găsitul, poveste de Emil V. Degan și Punga cu noroc și căciula fermecată, povestire orientală prelucrată de Silvestru Moldovan. Ediția III.
- Nr. 4. Pomăritul, sfaturi în formă de dialog, de Iustin Sohorca, inv. Ediția II.
- Nr. 5. Ulisse, regele din Ithaca, povestire istorică de Silvestru Moldovan.
- Nr. 6. Rîs și veselie, anecdote și glume. Ediția III.
- Nr. 7. Găcitură, de Isidor Dopp, inv. Cu un adnex: Glume. Ediția II.
- Nr. 8. Edip, nenorocitul rege din Teba și alte întâmplări din vechime, povestiri istorice de Silvestru Moldovan.
- Nr. 9. Poezii populare și povești, greble și netezite și la lume împărțite, de Parteniu Giurgescu.

Fiecare număr costă 20 bani, iar pentru poștă este a se trimite 5 bani deosebit de fiecare carte (număr).

Alte numere în pregătire.

De exarândat.

Avem 650 jugăre arător, cât și fânea în Grebenș (Mező Grebenes) comitatul Turda-Arieș. Informațiuni în subscrisul proprietar.

705 1-7

Coman Șogan.

Cărciumă de arândat.

Comitetul comunal din Székasveresegyháza (Roșia-de-Săcaș lângă Blaj) dă în arândă cărciuma comună pe timp de 3 ani începând din 1 Ianuarie 1913.

Licităția publică se va ține la 8 Septembrie a. c., la 2 oare p. m. în cancelaria notarială.

Prețul strigării 1000 (una miie) coroane. Doitorii vor depune cauză 10% din prețul strigării. Condițiunile de licitație se pot vedea zilnic în cancelaria notarială din localitate. Oferte închise se primesc până la 7 Septembrie n. c.

Antistia comunală.

Székasveresegyháza, la 28 August 1912.

Hubner Gyöző

notar.

Iacob Cristea

primar.

703 1-2

AVIZ.

La „Cassa de păstrare în Mercurea“ (Szerdahely, Szebenm.) află aplicare un practicant cu praxă de bancă.

Condițiunile să comunice în scris celor ce reflectează. Direcțiunea.

Nu uita

stimate cetitor, — la comanda sau tot felul de alte cumpărări, făcute în urma unui inserat cetit în foaia noastră, — a aminti și spune, că despre lucrurile comandate sau cumpărate ai cetit în inseratul din „Foaia Poporului“.

Prin această contribuți și D-Ta la răspândirea și lăptirea foii noastre, iar pe de altă parte vei fi servit de grabă, fără ca aceasta să te coste ceva mai mult.

Atelierul dentistului

E. Dicker

Sibiu, Str. Măcelarilor Nr. 30, etajul I. e deschis din nou.

691 2-2

CREMA MARGIT

care se produce prin apotecarul din Arad KOLOMAN de FÖLDES este cea mai bună pomadă pentru obraz, pe care în 2-3 zile îl face frumos și întinerit.

Crema Margit o singurul mijloc contra pisturilor, petelor de față, zgrăbuntelor, miteșerilor etc.

Crema Margit o mijloc nelitrat contra roșetilor pielii, a mânilor și feței, precum și contra arșilor soarelui. produce un efect deosebit prin aceea, că dacă ungem cu ea obrazul, în decurs de 2-3 zile față obrazului se curăță de pisturi și petole de față.

Crema Margit o absolut novătămintoare și fără unsoare, față nu aclipește, de aceea această cremă se poate folosi și ziua. Prețul unui borcan mare de Cremă Margit a lui Földes costă 2 cor., un borcan mic 1 cor.

Pudră Margit albă, roșă sau crem cor. 1-20.

Șăpun Margit pro bucată 70 bani.

Numai atunci veritabil, dacă flexcare cutie poartă inscripția FÖLDES KELEMEN apotecar în Arad.

A se păzi de imitațiuni!

Se capsă în SIBIU la: Karl Frisch, farmacie, Fabriciu Guido, farmacie, Gustav Meltzer, grăvăli de săpunuri, Meltzer, parfumerie, F. C. Molnar, farmacie, Morachor Károly, drogerie, Müller Károly, drogerie, Pischl Károly, drogerie, Rummel Er. in, farmacie, în Agnita la Fröhlich Vilmos, în Kaposvár la A. W. Lingner, în Mediaș la Obert József.

Aviz!

Subsemnatul, ca proprietar, așuc la cunoștiința Onor. P. T. public, că din 1 Septembrie 1912

HOTELUL SCHMIDT, strada Trenului (Bahngasse)

stațiunea tramvaiului electric orășenesc, împreună cu cafenea și restaurant, îl voiu conduce și pe mai departe.

Deoarece până în 1 Noembrie 1912 voiu mai adăuga la zidire încă 14 odăi de închiriat pentru pasageri, total 34 odăi, încălzire centrală și scaldă, cari stau la dispoziția Onorațiilor pasageri, li rog ca și în viitor, precum au fost și în trecut, să mă onoreze cu toată bunăvoința și încrederea lor ce le voiu păstra.

Pentru bucătărie bună, beuturi curate și serviciu conștiințios, cu toată încrederea sunt îngrijit.

Cu toată stima:

Sibiu, în August 1912.

M. L. Schmih hotelier.

704 1-3

Motoare

1 buc. 5—6 PH. lozomobil de benzin
1 " 4—5 PH " " "
1 " 2—3 PH " " "
1 mașină de imblătit 22 cu aparat de curățit dublu sunt momentan ieftin de vânzare la

Ferd. Saller

fabrică de motoare 694 2—

SIBIU, Str. Franciscanilor Nr. 6.

Un număr foarte mare

de acții dela banca „Ajutorul“, din Șeica mare, sunt de vânzare. Informații se dau la administrația „Foia Poporului“ în Sibiu. 695 2—15

Un pod

de moară de benzin, purtat numai trei luni, pe trile foarte bune, un metru mărimea, se vinde din mână liberă. Prețul după invoială.

A se adresa la **Zabo Ferencz și soții** în Racovița (Oltrákovicza, u. p. Felsősebes). 672 4—3

Băieți

se primesc ca învățăcei la

Stefan Moga, fronzelar

Sibiu, strada Trenului Nr. 1.

Băieți orfani capătă toată întreținerea și îmbrăcămintea. 684 8—6

Aviz.

Aduc la cunoștința onoratului public, că mi-am câpătat drept de *licență închisă*.

Servesc cu diferite soiuri de *vinuri vechi* (din 1906 Inconci) precum și *rachiuri dulci, rachiuri de drojdie curat și spirit rafinat* dela 1/2 litră în sus, 690 5—6

Nicolae Soră Băroiu,
Szellstye Nr. 1066.

Casă și atelier

de vânzare

Sibiu, Târgul de vite Nr. 4 b.

698 2—3

Lemn pentru clădiri!

Parchete de stejar de primul rang și bine uscate, în orice cantitate, aduse dela fabrica de parchete **Neuschloss Nasicz** în Slavonia, precum și tot felul de **scânduri de brad, trepte, lați și alte lemne pentru clădit** cu cele mai ieftine prețuri recomandă și livrează 498 24—

Glanz, Szánto & Macelariu

magazin de lemn de lucru

Sibiu, strada Rîului (Flussgasse) Nr. 6.

Sprijiniți industria națională!

OPINCI

de orice calitate, apoi **piei întregi pentru opinci** precum și **plotoage** cu prețurile cele mai reduse, se află de vânzare la 665 5—7

Ioan Grecu

măestru pielar în **Porcești** (Vereestony).

Capital social Coroane 1,200.000.

Telefon Nr. 188.

Postsparcassa ung. 29,949.

„Banca generală de asigurare“

societate pe acții în Sibiu—Nagyszeben.

este prima bancă de asigurare românească, înființată de institutele financiare (băncile) române din Transilvania și Ungaria.

Prezidentul direcțiunii: **PARTENIU COSMA**

directorul executiv al „Albinei“ și prezidentul „Solidarității“.

„Banca generală de asigurare“ face tot felul de asigurări, ca asigurări în toate combinațiunile. Mai departe mijlocește: asigurări contra spargerilor, contra accidentelor și contra grindinei.

Toate aceste asigurări „Banca generală de asigurare“ le face în condițiile cele mai favorabile. Asigurările să pot face prin orice bancă românească, precum și la agenții și bărbaiți de încredere ai societății. — Prospecte, tarife și informațiuni să dau gratis și imediat.

Persoanele cunoscute ca acvizitori buni și cu legători — pot fi primite oricând în serviciul societății.

„BANCA GENERALĂ DE ASIGURARE“ — dă informațiuni gratuite în orice afaceri de asigurare fără deosebire că aceste afaceri sunt făcute la ea sau la altă societate de asigurare.

Cei interesați să se adreseze cu încredere la:

„Banca generală de asigurare“
Sibiu—Nagyszeben — Edificiul „ALBINA“.

423 30—

500.000 de pași

poate umbla cu așa o păreche de papuci sau cizme, cari sunt cumpărate din atelierul meu sau provăzute cu numele **George Limpede**.

Gratis reparaz

orice încălțăminte socotind dela cumpărare 3 luni, dacă în acest timp e de lipsă ceva reparare.

680 12—

George Limpede

Sibiu, Piața Brânzei Nr. 9.

MOTOARE DE BENZIN

pentru întreprinderi industriale și economice e bine a cumpăra dela o fabrică de motoare sau prin un om de fach, care apoi stă totdeauna la îndemână, când s'ar întâmpla ceva piedecă la motor. De aceea nu e potrivit a cumpăra dela agenți, cărora lucrul de căpetenie le este venitul ce-l au ei în urma vânzării, iar celelalte urmări nu-l privește. Cine dorește a cumpăra vr'un motor să se adreseze cu încredere la

Fabrica de motoare **Ferd. Zaller** Sibiu—Nagyszeben

Strada Franciscanilor Nr. 6

unde prețurile sunt cu 30% mai ieftine ca ori unde. 488 26—

Se primesc și execută tot felul de **reparaturi** și schimbări în construcție.

MULTE SCRISORI DE RECUNOȘTINȚĂ.

Restaurațiunea Grădina poporală

care prin plantarea din nou a încă 10 arbori a fost transformată într'o adevărată

Grădină umbroasă

și permite a atrage atenția onoratului public asupra acestor schimbări.

Vinurile naturale — **Berea de Steinbruch**

Mâncările cele mai ieftine

precum și numărul abonaților, garantează din destul pentru deplina mulțumire.

Pentru **ospete și reuniuni** sau **baluri** stă la dispoziție o sală mică și una mare cu parchet.

Popicărie pentru vară și iarnă (Abonament 3 Cor., care se mai poate da pentru câteva zile din săptămână). 669 8—5

Zilnic concert la pian fără intrare.

Cu toată stima: **LUD. KWANKA**, Restaurateur.

De vânzare

o casă de gospodărie din mână liberă, Loc: 2 odăi, bucatărie, șură, grajd și 298 stânjini □ grădină. Deslușiri în cancelaria avocațială Dr. Boncz, Str. Cisnădiei Nr. 39. 697 2-5

Se caută

un măiestru măsar, care să poată conduce un atelier pe timp mai îndelungat sau mai scurt. A se adresa la Ioan Părăian în Topârcea Nr. 278 a. 686 3-3

Theodor Popescu

Sibiu, Piața mică 14

ofer onor. public român din loc și jur diferite articole între cari

cravate, cămăși, gulere cel mai nou facon etc.

Prețuri convenabile! Serviciu prompt și culant!

30,000 părechi

păpuși și ghete
se vând cu preț redus

Toate în lume

se scumpesc!

pâinea, carnea, chiria casei, — numai păpușii și chetole executate în atelierul lui

VASILIE BAN

la „Cisma mare roșie“

după cum se numește prăvălia lui se ieftinesc

Pentru ce? Pentru că această renumită prăvălie de încălziminte s'a mărit în casa proprie și la fiecare păreche se trage jos chiria. De aceea el poate lăsa păpuși buni și tralnici pe lângă prețuri ieftine.

VASILIE BAN, Sibiu

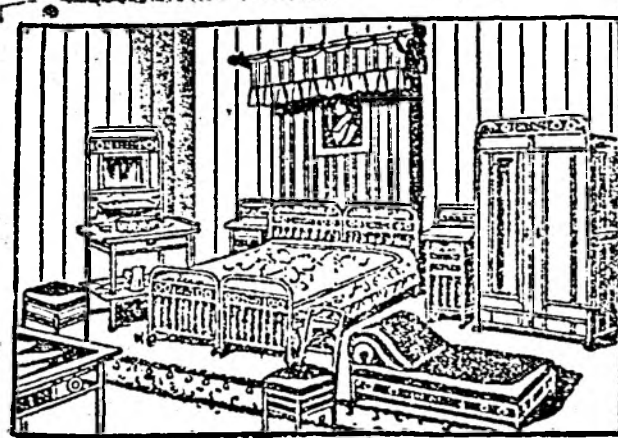
Strada Ocnel (Burgergasse) Nr. 7.

Casa proprie.

Duminica deschis până la 10 ore înainte de amiază.
COMANDELE DIN AFARA SE VOR EXECUTA PUNCTUOS CA ȘI PANA UMA 668 12-

Mobile în toate stilurile, cea mai solidă executare

moderne

pe lângă garanția recomandă

Emil Petruțiu

fabrică de mobile.

Telefon Nr. 47 cu legătură în întreg comitatul.

Sibiu, Salzgasse Nr. 37.

Expoziție de mobilă zilnic deschisă, fără silă de cumpărate.

Primesc și execut toate lucrările de lipsă la biserică nouă și vechi.

Atelier de curelărie, șelărie și coferărie

ORENDT G. & FEIRI W.

(odinioară Societatea curelarilor.)

Strada Cisnădiei 45. SIBIU. Heltauergasse 45.

Magazin bogat în articole pentru căroșat, călărit, vânat, sport și volaj, poclăzi și procovășuri, portmonee și bretele solide și alte articole de galanterie cu prețurile cele mai moderate.

Curele de mașini, curele de cusut și legat, Sky (vârșob) permanent în deposit. 62 44-

Toate articolele din branșele numite și reparatura lor se execută prompt și ieftin.

Liste de prețuri, la cerere, se trimite franco.

Comande prin poștă se efectuează prompt și conștientios.

Mare deposit de hamuri pentru cai dela soiurile cele mai ieftine până la cele mai fine, coperitoare (șoluri) de cai și cofere de călătorie.

Prima neguțătorie mare de vinuri

Ludwig Fronius

SIBIU, Pivnița „Mönchhof“.

Fabrică de licheruri și ferbătorie de rachiri.

Mare neguțătorie de rachiri de Drojdi, Trevere și Prune.

Specialități: Țuică veritabilă, fierbere proprie și Romuri Iamaica direct importate.

În America unicul Depozit de cărți românești este

Biblioteca Română în New-York

65 St Marks Place,

145 69-

Este dar în interesul fiecărui Român care pleacă sau este în Statele-Unite sau Canada, să ceară marele și ilustratul catalog al acestei singure instituții române care pe lângă tot felul de cărți, note muzicale, și ziare ce apar în România și Transilvania, are și un foarte bogat asortiment de instrumente muzicale; fonografe, gramafone, plăci și tuburi cu cântece românești, cernice de tot felul, giuvaerice, mașini de scris, preparații farmaceutice, articole de toaletă și alte mărfuri de foarte mare trebuință. — Catalogul se trimite fiecărui gratuit. — Se dau tot felul de informații particulare adăugând marcă pentru răspuns. — „Biblioteca Română“ primește și mijloacele și împuternicirea de abonamente pentru „Foaia Poporului“.

Dela „Biblioteca Română“ se poate comanda și „Căldarul Poporului“ pe 1912.

Creditul nostru

de

Dr. Pompil Cioban

costă 2 coroane, plus 20 bani porto. Se poate comanda la Librăria Foi Poporului în Sibiu.

Un practicant

cu cel puțin 4 clase gimnaziale ori reale, care cunoaște și limbile germane și maghiare, — află aplicare (condițiuni după învoire) la băcănia

700 2—

N. Onițiu,
Nagyszeben — Sibiu.

Ludovic Ferencz,

EROITOR DE BĂRBAȚI

SIBIU, strada Cisnădiei Nr. 12,

recomandă p. t. publicul

cele mai noue stofe de primăvară și vară în mare asortiment

noutățile 59 86

poate chiar acum, pentru haine de bărbați stofe englezești, franțuzești și indigene, din cari se execută după măsură cele mai moderne vestminte precum: Sacko, Jaquete, și haine de salcu, cu prețuri foarte moderate.

Deosebită atențiune merită noutățile de stofe pentru pardisiuri și „Maglam“, cari se află totdeauna în deposit bogat.

Asupra reverențelor confecționate în atelierul meu, îmi permit a atrage deosebită atențiune a On. domnii preoți și teologi absolvenți. — În cazuri de urgență confecționez un rând complet de haine în timp de 24 ore. — Uniforme pentru voluntari, cum și tot felul de articli de uniformă, după precepțiile croitura cea mai nouă.

500 Coroane

plătesc celui-ce ar mai căpăta vre-odată durere

de dinți ori îi va miroși gura după-ce va folosi apa de dinți a lui Bartilla, o sticlă cu 80 fl. Ed. Bartilla-Winkler Viena 191. Sommergasse 1. În Sibiu: în farmaciile: în Piața mare 10; în Piața mică 27; strada Cisnădiei 59; ulița Turnului (Saggasse); ulița Oanei 2; farmacia Tentsch; Meltzer, str. Gușteritei și str. Cisnădiei. În Bistrița: farmacia lui Herbert. Bobocul-săresc, farmacia Lederbilger; Sighișoara: Farmacia lui Ligner.

Să se ceară pretutindenea apiat apa de dinți a lui Bartilla. Denunțări de falsificare vor fi bine plătită. La locurile unde nu s-a poate căpăta, trimit sticle cu 5 cor. 80 fl. franco 56 35—

Îngrijirea frumuseții

in mod higienic,

Masaje cu electricitate Colorarea părului

se efectuește foarte conștientios la

MADAMA ZINK

Salon pentru dame de frizat și pieptenat

 646 7—

Sibiu, strada Cisnădiei Nr. 26, etajul I, în stânga.

Inseratele

numai atunci au valoare mare, dacă să răspândească pretutindenea, în toate țările, în toate cercurile sociale. Pentru acest scop să ofere îndeosebi inserarea în „FOAIA POPORULUI“. Informații să dau și comande să primesc la administrația FOII POPORULUI.

PRIMUL ATELIER DE MAȘINI în OCNA-SIBIULUI

Aducem la cunoștință onoratului public, că ne-am mărit atelierul nostru de mașini, în care primim și executăm tot felul de **mașini speciale și agricole**. Anume: **motoare, mori, garnituri de îmblătit**, precum și **apaducturi, instalațiuni de lumină electrică, construcțiuni de fer** pentru **edificii**, cu prețurile cele mai moderate.

Cu toată stima:

BUZDUGHINĂ și STANCIU
Ocna-Sibiului, Sospatak utca 6.

472 16—

Tot felul de tipărituri
moderne

execută ieftin, grabnic și conștientios

„Tipografia Poporului“

SIBIU

strada Măcelarilor Nr. 12.

Ilustrate cu porturi românești
precum și

DIFERITE ILUSTRATE FRUMOASE

in mare alegere și cu diferite prețuri.

TOT FELUL de BILETE de VIZITĂ

in cel mai modern stil.

HARTIE de EPISTOLE

in diferite prețuri și calități.

BILETE de CUNUNIE

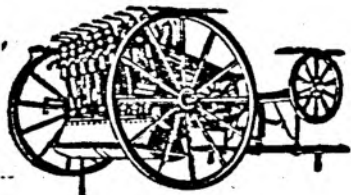
dela cele mai simple până la cele mai fine.

Frații Gömöri

Magazin dela fabrică
pentru mașini economice

* **Budapesta**, IX., Boráros-
tér Nr. 2.

Reprezentanța generală pentru Ungaria a fabricii de mașini și turnătorie de fier **K. & R. Jezek în Blansko.**

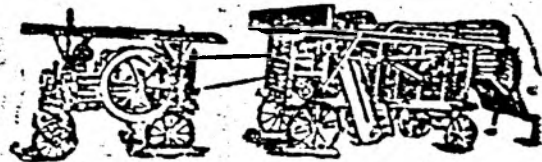

Recomandăm mașinile de sămănat, construcție tare, cu aparat de săpat și sămănat cucuruz, sistemul cel mai nou, care corespunde întru toate timpului de față.

589 12—58

Mașinile de îmblătit cu motor, instalațiile de mori și mașinile de sămănat, pe cari le-au liferat firma **FRĂȚII GÖMÖRI** sunt bine primite în toată țara, de aceea ne recomandăm onoraților economi.

Mai departe recomandăm următoarele mașini speciale: tăvăluguri pentru zdrobitul pietrișului cu suluri de peatră și cilindru cernător, spre a se folosi la petriș mărunț și mai mare; cum și a se mână

Garnituri de îmblătit cu motor! distinsă cu numeroase premii prime, liferăm pe lângă deplină garanție și condiții avantajoase de plată. Pentru instruirea la purtarea mașinilor de îmblătit trimitem gratis un monteur la fața locului.

cu apă, abur sau motor. Mașini pentru fabricarea de cărămidă, instalații complete pentru țigări, mașini pentru producerea cimentului și spargerea pietrii.

Cumpărători serioși, cari se interesează de mașinile noastre, îi cercetăm noi acasă personal pe spesele noastre, prin ceace cumpărătorii cruță proviziunea agentului, ajung deci mai ieftin în posesiunea mașinei și sunt siguri de cel mai bun serviciu.

Beutură escelentă și cu gust bun, care produce sânge. — Recomandată de medici contra boalei de anemie, lipsă de sânge, nervositate, reconvalescență.

Influențează producerea sângelui, întărind mușchi și nervii, dă apetit fără a avea ceva urmări neplăcute asupra stomacului sau la dinți.

Prețul unei sticle mari Cor. 3.50, una mică Cor. 2.—. Se capătă în toate apotecele.

Depozitul principal la:

GUIDO FABRITIUS,
apotecar în Sibiu. 591 14—

Cheag natural în formă de praf.

Important pentru fabricarea de caș. Cheagul natural al Dr. Blumenthal în formă de praf, este cel mai bun și mai ieftin mijloc pentru încheșarea laptei, chemice curat, întrece mult toate mijloacele de încheșare de până acum. Acest cheag este preparat din cei mai buni culici de viței. El este absolut liber de materii fetide, colorante sau mucose provenind din culici; de acide sau alte substanțe în reținute prin conservarea cheagului obținut. Prin această curățenie absolută, recunoscută de fabricanții cei mai copleșiți în hrănzeturile cheagul natural nu învețească de loc fermentațiunea normală a laptei, și dă o tăietură foarte fină, evită umflarea și prin îndepărtarea mai perfectă a zărului produsul e mai bun. O încercare ne convinge. Singura vânzare de cheag natural de-ai lui Dr. Blumenthal pentru fabricarea de caș, pentru Galiția, Bucovina și Ardeal la 658 6—

M. LINDEMANN, agentură
Czudyn (Bucovina).

Dose de probă gratis și franco rog a se cere dela Lindemann Czudyn (Bucovina).

Fabrica de săpun și lumini

Mănată cu abur a lui *Inflințată la 1848.*

Meltzer în Sibiu

Prăvălie și magazin în strada Gușteritei
Filiale: Piața mică și strada Cienădiei
recomandă bine cunoșcutele sale fabricate, indeosebi

Lumini de stearină și ceară

pentru biserică și înmormântări

Săpunuri foarte bune și ieftine.

Tot felul de săpunuri pentru toaletă.

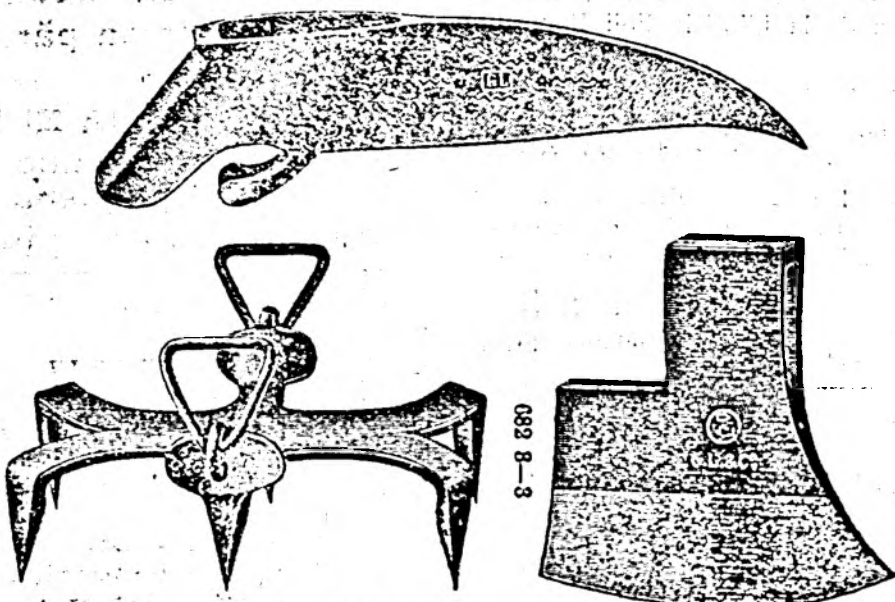
Revânzătorii primesc rabat mare.

La cumpărări mai mari se fac și altor persoane cele mai moderate prețuri. Oferte și prețuri-curente se trimit la cerere gratis și franco.

Unelte de Italia!

Modele neintrecute!

Calități excelente!

Sapine:	Nr. 1	Nr. 2	Nr. 3	
Greutatea uneia cam	1.—	1.25	1.50	chilo
Prețul pro bucată	Cor. 3.20	3.60	4.—	

Potcoave din o singură bucată de oțel . . . K 4.— || **Malame** cu tăiș nelintrosut K 3.—

Revânzătorilor se dă rabat însemnat!

Do procurat la firma:

NICOLAE RACHITAN
comerțiant în Săsciori (Szászcsór, Szebenmegye).

Mare atențiune!

Sam. Wagner.

Prima turnătorie de fer Sibiliană, Fabrică de mașini agricole, Atelier de mori și prăvălie de fer.

Recomandă cu cea mai mare căldură bogatul său asortiment de tot felul de **motoare** dela **prima fabrică**, dela cel mai mic și până la cel mai mare; asemenea și **mașini de treerat** din renumita **fabrică Hofherr** dela cea mai mică și până la cea mai mare; numai puțin recomandă și tot felul de articole pentru edificări precum:

Cement de Portland și Roman din Beocin, Traverse, Trestie, Carton câtrănit pentru învâlit, **Pânză de sârmă** pentru îngrădit, precum și ori ce fol de forărie aparținătoare la edificări.

Toate pe lângă cea mai strictă garanție cu prețuri foarte moderate și condițiuni de plată avantajoase

Nu vă grăbiți a comanda din alt loc, — până nu veți vizita prima linie aceasta mare și bine asortată fabrică.

Efectuarea se face prompt și conștientios.

581 16—

Feriți-vă stimați agricultori a nu cumpăra imitații și vă feriți de escroci.

Berea albă și neagră

din

Bereria dela Trei-Stejari

în SIBIU

este foarte bună și gustoasă!

Această bere e căutată și se bea cu plăcere de toți cari o cunosc, atât la orașe cât și la sate. 107 73—

Oă berea noastră e foarte căutată se poate vedea și de acolo, că cumpărătorii se înmulțesc mereu.

REGISTRIERTE SCHUTZMARKE

Marchă de scutire »Anker«

Liniment. Capsici comp.,

(343 81—42) Inlocuitor pentru

Anker-Pain-Expeller

este un l-ac de casă valorat de mult, care să folosește do mulți ani ca fricțiune sigură la podagră, reumatism și răceli.

Atenție. Din cauza imitațiilor de puțină valoare să fim precauți la cumpărare și să primim numai sticle originale în ștule cu marca de scutire »Anker« și cu numele Richter. Cu prețul de 80 fl. C. 1.40 și C. 2.— să capătă aproape la toate farmaciile. Depozit principal la Iosif Török, farmacist în Budapesta.

Farmacia lui Dr. Richter la

„Leul de aur“ în Praga:

Elisabethstrasse Nr. 5 neu.